

9. Septembris de 1528
383

D honorem

omnipotentis dei aliquos modos et vias pro elevatione mentis in deum propono describere. Et quis hoc non sit currens neque volens: sed dei miseretis: tamen cum dei adiutorio habitis exercitiis et modis multo facilius potest se quis eleuare. Unde primo sciendum quod diuersi diuersas ponunt dispositiones. **Beatus Anselmus** in suis meditationibus incipit per viam timoris. Et hec est via inchoatiua. **Beatus Dionysius** ponit tres vias scilicet purgatiua: quia primo homo mundat conscientiam suam per penitentiam. Tunc illuminatiua: scilicet qua se homo accendat in amore dei per memoriam et gratitudinem beneficiorum dei quod sicut dicit. **Agustinus** in meditationibus suis. Ad deum diligendum nichil tantum valet sicut beneficiorum eius frequens meditatio. Tertia est vnitiua: qua homo per amorem cognitionem et adhesionem vnitur summo bono: gratulando perfectionibus suis: et totum se ei intime subiicendo propriissima voluntate. **Beatus benedictus** ponit viam instructiuam. **Abbas Gregorius** elicit modum exemplatiuus. **Bertrandus Cassianus** dicit quod oportet. Primo meditari quod inducat timorem. Secundo quod prouocet in

libro
rabri
140
383

tationē z vitā sctōz. Tertio ea q̄ iducūt sp̄e
futuroz z gaudia sctōz. Itē Jo. Berson cāh
cellari⁹ parisiēn̄ dicit q̄ ad dei timorē pueni
tur: p̄ opūctionē: admirationē: z exultationē.
Bonauētura dicit q̄ ad h̄ valēt tria. scz di
uina reuerētia orōnū suffragia z beniuolētia
h̄ est q̄ homo reputet se idignū tot z tāta be
neficia a sūmo bono pcepisse. off. rēs bonā vo
lūtātē suā ad gratitudinē oīm. Btō Jeroni
mo potest ascribi vita peregrinatio. h̄ est
q̄modo dñs iesus i h̄ mūdo vitā duxerat tāq̄
peregrin⁹. Btō Am. via pparatiua. Fraci
lco: via compassiua. Bernarto. via affectiua.
Aug⁹. suplatia. Hugoni: oratiua. Gregorio
exultatiua. ¶ Est tñ vez q̄ qlibet eoz plures
vias habuit. Sz he q̄si exēplarit eis ascri
pte sunt. Et qz diuersi amatores diuersis
mouent̄ modis ideo diuerse hic ponunt̄ vie.
¶ In generali tñ sciēdū est q̄ volens videre
dilectū suū. Jesū. Primomundet oculos si
sūt turbidi aut tepidi. Et hec est via purga
tiua: deinde si sūt tenebre: accēdat lucernā vt
clare ipsū uideat: z hec est via illuminatiua.
Deinde appropinqt: z p reuerētia p̄ciet āte
pedes ei⁹: z deinceps eleuat̄ a dilecto porre
cta ei manu. Deinde suscipit̄ ad osculū pacis

Deinde affabiliter ei loquitur cupit se manere cum
eo: liquescit in eius presentia: languescit in eius absen-
tia: querit: vocat suspirat: iumentum denuo tenet:
in eius amore ardet: alia fastidit. soli illi adhe-
rere volens: et hec est via unitiva. Et post loquendum
tempus in eo querat: ita ut in pace factus sit locus
eius. Ex his et alijs possunt elici quiddecim vie
precedentes in amore dei et secundum Bernardum erunt quiddecim
capitula de doctrinis utilibus ad elevationem
mentis in deum. ¶ Et hoc de prohemio.

¶ Sequitur tabula.

Inchoativa.	Comparativa.
Purgativa.	Compassiva.
Illuminativa.	Affectiva.
Instructiva.	Superlativa.
Via. Imitativa.	Via. Orativa.
Exemplativa.	Unitiva.
Admirativa.	Exultativa.
Peregrinativa.	

¶ De via inchoativa Anselmi de doctrinis.

Timore servili

precedit filialis. Plures enim incipientes
declinare a malo et facere bonum incipiunt a
timore: Ideo hec via dicitur inchoativa. De hac via
habetur in ihero. Sive comedo sive bibo sive quod

aliud facio: sp̄ resōat hec vox ī aure mea. **S**ur
gite mortui ad iudiciū. Et ī vitas patrū hēt
de helya monacho q̄ sp̄ timuit tria. s. in hora
mortis: occursum demonū: deductiōez ad iudi^m
z secretiā iudicij. ¶ De hac via dicit āselm^o. **D**
lignū aridū et nīs ignibz dignū. qd̄ n̄ deb̄ ī
die illa: qn̄ eriget a te ad ictū oculi oē tps̄ vi //
uēdi tibi p̄cessū qmō a te fuerit exp̄sum. zc
Et q̄uis ml̄ta īcutiūt timorē tñ p̄ exēplo po
nit̄ hec tabl̄a scōz ordinē alphabeti. ¶ **A**lta^o
z instabilitas mūdi. q̄ hō nūq̄z eodē statu p //
manet z nescit an amore vl̄ odio dign^o sit. **S**i
eī reliq̄ret eū dñs ad ictū oculi: statū diabol^o
eū sbūteret. ¶ **B**ellū p̄pe carnis mūdi z dia
boli. adū^o sp̄z hoīs. ¶ **C**otidianā fragilitas
et negligētia resistēdi penitēdi et pficiendi.
¶ **D**iuīs seueritas q̄ apparuit ī casu lucife //
ri ī picl̄itatiōe mūdi p̄ diluuiū. zc. ¶ **E**xit^o
dubi^o de hac vita q̄ n̄o scit vbi qn̄ z quō mo
riet̄ an bene vl̄ male. ¶ **F**uturū iudiciū: vbi e //
rit iudex ī fallibilis: ī effugabilis: īflexibilis.
Nemo pōt eū fallere aut effugere nec a sn̄a
appellare. ¶ **G**rauitas penaz purgatorij q̄
scdm̄ Aug^m. excedūt oēm penā hui^o mūdi
¶ **H**orror demonū z p̄eaz īferni. ¶ **I**gnis ī
extinguibilis. ¶ **K**arissimoz ciuiū celi p̄petua
sepa^o. ¶ **L**uct^o z vlulat^o sine p̄solatiōe. **N**as //

r̄a strictitudo iux̄ psalmistā Sic oues ī infer̄
 no positi sūt ¶ Noticia ⁊ confusio suoz pctōz
 ¶ O diū sui ⁊ oīm q̄ sūt ī toto mūdo. Perpe
 tuitas p̄az īfernī: qz ī inferno nulla ē redēp̄
 ¶ Qui etz ⁊ sp̄i p̄petua obla°. ¶ Ratiōis ob
 stina° ī malo q̄ nō vlt̄ de cetero bonū ¶ Stri
 dor dētū p̄ angustia ¶ Lētio et captiuitas:
 q̄ nec pōt̄ de locomoueri q̄n̄ velle. ¶ Uer //
 mis p̄cie ⁊ omissis et scādā. ¶ X̄pe redēp //
 tor: p̄ie q̄ sum° cā tue uie ne p̄das nos illa die

Sitquam hō tot t̄rozi //
 b° mortz: iu //
 dicij. et īfernī p̄turbat° incipit timere:
 tūc arguit sepe sic ī seip̄o. Quicūqz peccaue
 rit mortaliū. at oportet eū dānari: aut lamētz
 purgari: sed ego peccaui mortaliū q̄ oportet
 me dānari: aut lamētz penitētie purgari. S; z
 qz dāna° est p̄petua et purgatio t̄palis. volo
 igit̄ agere penitētiā ī t̄ri q̄ t̄p̄ michi vacat.
 Recogitabo igit̄ oēs ānos meos i. a. a. m. et
 q̄tū delectat° sū delicijs: t̄m me affligā p̄nie
 tozmētz ¶ Un̄ scd̄z illā uia p̄dat hō. x. p̄cepta at
 q̄t̄ voluerit ⁊ dicat. O p̄missie: ego sū ille
 p̄dis° q̄ hec s̄ tuā pietatē p̄missi. et ita ī grat̄
 sui q̄ me īnocētē creasti: et ego me desp̄aui.
 Tu p̄ me crucifis° et hūiliat°: et ego me ex //

altaui. Tu nudat⁹. ego auar⁹. tu amaricat⁹.
ego delicat⁹. Tu felle potat⁹ ego c⁹pula g⁹uat⁹
Tu tot⁹ laboriosus. ego o⁹ino accidiosus Tu
p⁹ i⁹mics exorasti: ego i⁹micos z aicos odiui.
S⁹qd facia. Nuq⁹d desperabo. Ubi est illud
Nolo mortē pctōris. ferrū vitrū. aut specu
lū cū rudi g⁹nosū est. purgat⁹ z ego p⁹ viā purh
gatiuā lima stritiōis p⁹fessiōis z satisfatiōis
me purgabo. Sicut me exaltaui ita ero ob
p⁹riū hoīm z abiectio pleb. Cōtra auariciā
abrenūtiabo p⁹petatib⁹ meis z voluptates
affligāme ieiunijs vigilijs fame z siti. Pur
gabome p⁹ tria scz p⁹ gemitū oratiōis: p⁹ ignē
tuo p⁹passiōis p⁹ ardorē tue caritat⁹ Et vt lati⁹
hec via purgatiua appareat. videat⁹ hec ta
bula scdm ordinē alphabeti.

Peccator debet dolere.

Amicitia dei amissa.

Bonitate dei contempta.

Consensu et culpabili vita.

De Dilapsu t⁹pis z viriū corpis z aie:

Excessu p⁹ceptoz dei eccleie z superioroz

fragilitate r⁹sistēdi p⁹itēdi z p⁹ficiēdi.

Bravi negligētia laborandi. orandi.

meditandi. legendi. zc.

Habitu et cōsuetudine ex frequenti

intentione peccandi.

Pctōr dī tollere

Pctōr nō desper s; assumēdo
confidentiam purgati.

per

o

Ingratitudine qua iter et iter

De sibi dimissa renouauit.

Karitate extinctioe p̄ quicūq; peccata

Laxatione timoris dei : q̄ contra tam
magnum dñm tam magna et horribilia
peccata cōmittere presumpsit.

per Misericordie implorationem

per Noue vite assumptionem

per Orationum suffragia

per Passionis christi interpositionē

per Quassationē. i. austeritatē p̄nitētie

per Reiectionem honoris voluptatum
et delectationum.

per Sanctorum intercessionem.

per Tēporis utilē expensionem

per Volūtatis pprie abrenūtiationem.

per Xpi benignitatē qui non vult mortē

per pctōris sed magis conuertat et viuat

per **Purgata** sciētia: iā aptior

est amorū diuino.

Un̄ sic speculū purgatū pōt pl̄ reluce
re. Sequit̄ ḡ nūc via illuminatiua: qua hō iā
incipit videre et cognoscere dilectū suū quem
pri⁹ propt̄ rubiginē pctōrū videre nō poterat.

Un̄ q̄rit. Quis est dilect⁹ me⁹ R̄ndet. Ipe ē
q̄ michi tot et tāta bñficia ptulit qd̄ si possibile

eēt ab ei⁹ laude z gratiaz actiōe nūq̄ cessare de
berē. ¶ Hāc vīa illuminatiua David hūit cū i
psalmo ait. Bñdic aīa mea dño: z oīa q̄ i tra
me sūt noi sctōei⁹. ¶ Cōsiderādū tñ est q̄ nō
pncipalit̄ debem⁹ teū diligere pp̄ bñficia sua
s̄ pp̄ timēsa suā bonitatē z pp̄ seipm. Sic
enī pp̄ lumē nō videt̄ res finalit̄: s̄ mediāte
luie videt̄ clar⁹ occasiōalit̄. Sic illa via d̄z
illuminata: qz accēdit puocat et illuminat oēm
hoīez ad teū diligēdū. Un̄ ber. Tot bñficia
ptulit michi de⁹ qd̄ si p̄siderarē z si vn⁹ rustic⁹
michi feciss̄: tenerer eū diligere. Quid iḡt
repēdā sūmo amatori de suis bñficijs. Lette
gras agā z p̄mēorabo q̄tū potero. Un̄ de hac
gr̄titudie z via illuminatiua videat̄ seq̄ns tabla

S **Ratias** ¶ Icd̄z alphabetū.
tibi ago sūme de⁹
de. ¶ Ardētissimo amore tuo q̄ crea
sti me nichil̄ mei idigēs. qz me carere poteras
qz nichil̄ tibi sū vtilis: s̄ ex tua bōitate et̄na
pticipasti michi eē viuere z itelligere: et ad
imaginē tuā me formasti. ¶ Beignissima i car //
natiōe tua z redēptiōe. Tu es enī ille rex re
gū q̄ sedes sup cherubiz z itueris abyssos: q̄
pp̄ n̄raz salutē: n̄ros defect⁹ assūpsisti: paup //
tatē: famē. sit̄ tristitiā z dolores. zc. In tris

visus es et cū hoībꝫ ueriatꝫ es. Et deliciae
tue eē cū filijs hoīz. Un̄ hec. Nō ex nr̄is me-
ritꝫ: sꝫ ex tua eēt̄a bonitate. Quātas blasphemias:
irrisiōes tormēta: p̄ nob̄ sustinūisti. nō
coacte: sꝫ libēt̄ et uolūtā. et n̄ solū libēt̄ sꝫ ardēt̄
Pōtas nos p̄p̄t̄ pctā nr̄a ī nichilū reuigere
āt eēt̄ alios hoīes inocētes creare: sꝫ bōitate
tua nos hēre uolūisti imo p̄ nob̄ tāta sustinūisti
q̄si te odires et nos diligeres exaltādo. Quid
meliꝫ dō et q̄d uiliꝫ pctōre q̄ cane peiorē et illu-
dit̄ p̄ pctōre. Cōfidēt̄ia q̄ nos vis hēre ad te:
p̄t̄ez ei te hortar̄z uocare lutū et cinerē et petēf
mōes: ut hēas occasiōez dādi delctār̄z ei ī nr̄a
salute: et dā nob̄ plura q̄ ex pigritia petimꝫ. et
q̄to plura dās: tāto plꝫ hēs. Dōis michi p̄-
stitꝫ. Dedisti ei michi h̄ corpꝫ hāc aīaz: et uires
corp̄is et aīe. Anglꝫ p̄ custode. Dyabolꝫ ei me
millesies obruer̄ potuissꝫ: nisi ille me defēdis-
set. Et breuīt̄ oīa q̄ hēo dedisti michi ip̄e ei es deꝫ
meꝫ q̄ mercatꝫ es me. In cꝫ ptate meꝫ statꝫ exi-
stit. quē cū aufers reūtor̄ ī pluerē. Educatōe
dedisti ei michi laboriosos parētes: q̄ me suis
laboribꝫ educauer̄t et nutrier̄t et n̄ neglexer̄t.
Produxisti ptē meā. ī frumētꝫ carnibꝫ et pisci-
bꝫ ac alijs q̄bꝫ educatꝫ suis sꝫ ad hoc r̄ps. et c̄
fide et sac̄mētꝫ: q̄ et dedisti me nasci ī xp̄ianos
nō p̄ patrē paganū: aut iudeū. sed baptizari:

z alijs sacramētj adiuuari. q̄b; tua amarissima
morte efficaciam meruisti: z specialiter de b̄ sa-
cratissimo sacramēto corporis z sanguis tui
in q̄ manes nobiscū vsq; ad cōsumationē sc̄li
Et tm̄ ecclesiā diligis: vt p̄secutiōes nob̄ fa-
ctas tibi fieri dicas. clamas de celo. Saule
saule q̄d me persequeris. ¶ Gratia tolle
ratiōe in pct̄is z reuocatiōe. Dissimulasti enī
pct̄a mea: nō me demergādo ad inferos trahēdo
lz expectasti vocasti p̄ inspirationē ad penitētiā
p̄ flagella: p̄ infirmitates: p̄secutiōes p̄ corre-
ctiōes: p̄ pdicatiōes: p̄ horrore mortis: iudi-
cij et inferni: et nō cessasti donec orōne orare.
Dylaritate patna q̄ me ad penitētiā cū gau-
dio suscepisti sicut filiū pdigū et renouasti:
remisisti michi delicta p̄missa: et de b̄is omis-
sis dedisti michi displicētiā pct̄oz: abstulisti
ocasiōes recidiuādi: dedisti gr̄am p̄merēdi:
et sp̄e p̄grediēdi. ¶ Iteratiōe gr̄e: qz recidi-
uātē iterz suscepisti: et iterz ī gr̄itudinē remi-
sisti: nec posuisti gr̄e tue t̄minū. ¶ Karissimo
dono sp̄s̄cti q̄d michi in sac̄mētj imūdo z ī-
digno p̄municasti. vt me purgaret illuminā-
ret z caritate īflāmaret. ¶ Liberatiōe a sc̄lo
vt p̄ itroitū religiōis fugerē occasiōes pct̄oz
cū socij mei mortui sūt. forte in pct̄is suis: q̄

hac gratiam non preceperunt. Penam quod sunt damnati in inferno quam minora et pauciora peccata commiserunt quam ego: et non surrexerunt. Et quot meliores me adhuc in seculo sunt involuti: diversis occasionibus peccatorum: honoribus vanis voluptatibus: divitiis terrenis. Quid in me invenisti: quod dedisti michi penas sicut columbe volare de seculo ubi sorde et iniquitates: pro quibus tibi gratias specialiter ago.

Misericordia specialis: quod custodisti me a multis peccatis que circa me fuerunt acceptata: adulteria: homicidia. et alia que non evasisse nisi tu me retraxisses.

Et quod de tristitia sepe absorptus: de tua misericordia non desperi: sepe consolatus es me diversis vocacionibus supra dixi.

Noticia tua et noticia scripturarum quod aperuisti michi intellectum earum: Quot rustici: que in mari: que non intelligunt: quod agunt que si intelligerent: forte multa plura bona facerent quam ego igitur tot vocacionibus et scripturis sacris.

Occurcione tua. quecumque enim me fortiter michi occurristi: in creaturis. in scripturis blademus fratribus beneficiis: me effugere te potui.

Propterea tuum divine voluntatis que dedisti michi gratia: facienda gratia tolerandi: regularia: sufferendi contraria.

Quietatione pacis. Lot. n. fui involutus peccatorum a glis et scrupulis: quod nisi me invenisses nunquam fuisset quietus.

Remotio periculorum. In que

enſui pſilētis: cū idispoſit⁹ fuerā ad mo-
riēdū: p̄p̄t magna ḡuia pctā mea: ⁊ ſociū mei
mortui fuerūt: ⁊ tu me p̄ſuaſti. In ſup̄ fui vl-
potui eē ī piculis tonitruoz fulguris. ſui ū:
igniū. latronū. beſtiarū. ⁊ diūſoz caſuū ī q̄b⁹
ſi mortu⁹ fuiſſe t̄ico q̄ idispoſit⁹ ⁊ ex caritate
receſſiſſe. ¶ **S**eru⁹ ūp̄celeſtiū ⁊ oīz inferioz
Dīa enī michi fuiūt: aq̄li cuſtodicēdo: celū p̄
motū ſuū. ſol luna ⁊ ſydera p̄ lumis miſtratio-
nē. Aer reſouet ſpiratē. Alq̄ ſariat ſitiētē. fra-
nutrit eſuriētē. aīalia bruta aliq̄ defuiūt vt
eq̄: aliq̄ īcitādo ad laborē vt fornice. Aliq̄
īcitādo ad timorē vt leones v̄ſi. Et breuit̄
ſi te dilexero: oīa coopabunt michi īn bonū
¶ **T**otali tui diſfuſiōe: vt oīa alia q̄ dīnūme-
rare nō poſſū p̄phendā te totū michi dediſti
Dediſti michi dona nate gr̄e ſup̄ habūdātie.
Te naſcēs ī ſociū: p̄ueſcēs ī eduliū moriēs ī
p̄ciū ⁊ regnās ī p̄miū vis dare dediſti te fra-
trē oīm: ſp̄oſū patrē amatozē: doctozē nutri-
tozē ⁊ cuſtodē. ¶ **U**ltima expectatiōe finaliſ
Si te nō dereliq̄ro nō vis p̄petuo derelinq̄re
ſz vis eē finis me⁹ p̄plemētū oīm deſideriozū
meoz vis me tecū regre. tecū gaudere. ⁊ iſe-
parabiliſ ſp̄ tecū manere. ¶ **X**p̄o h̄c de te ip̄o
q̄ es donū b. O donū ſup̄ oē donū: te nobis

in perpetuum dona: et sufficit nobis: quia tu es lux
bonitas vita. et gaudium mundi. pietas imensa:
quod nos a morte salvasti rosco sanguine tuo: et per
nunc **A**m sicut (illuminatiua via duxisti.
permittit: purgato et illuminato. utile est
habere puncta instructiua per ipsi⁹ emundatiōe ut
sciat effugere occasiōes peccatorum. De hac via
videt beat⁹. **B**enedict⁹ per capitulum suum quartum in
regula sua vix de instrumentis bonorum operum cui⁹ ca //
pituli per non obliuiscit habet in tabula quae sequitur secundum ordi
nem alphabeti **A**bnegare seipsum. et. et sequitur per
Bonum in se visum deo ascribere et non sibi. et.
Corpus castigare. **D**eum per omnia diligere et
primum tunc seipsum **E**lationem fugere. **F**ace
re se de secularibus. actibus alienum **B**ulosum esse
Honore omnes homines **I**n omni loco et tempore deum
recipere **K**aritatem continuam habere **L**ectio
nes sanctas libere audire **M**aledicentes benedi
cere. Non iurare ne forte periuret. Oroni frequenter
cubere. Preceptis superiorum obedire. Que dicunt
lati facere. Risum multum non amare. Spem suam do
mittere. Timere diem iudicii. Vita eterna omni
occupatiōem spiritualem desiderare. Christo omnino nichil
perdere. Zelum et inuidiam non habere. Facientibus autem ho
minibus sicut **B**enedict⁹ permittit quod oculis non vi //
dit. et. Si autem quae vbi sunt haec custodiri.
Ridet quod difficile in seculo Iohannes dicit in regula officii. et

e **T**uult iohes gerson. Cæcel
lari^o parisiens. Ad in
flamotionē diuini amoris v3 inspectio p
cedentiū scōz: q̄ nob pponit ad imitationē i
actibz vtuosis: vt i obediētia: humilitate: pa
ciētia: q̄z incessiōe z imitatiōe pōt hō pfice
re. Et hec vocat̄ via imitativa. Un̄ p exēplo
ponit h̄ alphabetū. et p talē modū posset si
bi hō ex lectōis scōz: modū viuēdi sibi col
ligere. In illō .i. cor. 2. Sic te doceat humi
litate: h̄ paciētia. zc. Quilibet .n. sc̄tus ē nob
ex^m aliē vtuū. ¶ Ambrosi^o ē nob ex^m mag^o
p̄fidētie. i. spei de bonitate rei: vñ ait nō ti
meo mori: q̄z habem^o bonū dñm. Bernard^o ē
nob ex^m eximie hūilitat̄ q̄ vt fumū reputa
uit hoies: et alte p̄tēplatiōis q̄ eleuat^o in dñm
tota die penes lacū eq̄tauit et de sero vbi la
cus esset iqr̄auit. ¶ Elemēs affabilitat̄ q̄ oī
bus ita affabilis fuit. vt etiā iudei et gētilēs
eū diligerēt. ¶ Dñic^o magne caritat̄. q̄ ora
uit vt se totū i p̄edere posset salutē prioz: q̄ z
disciplinas tres q̄libet nocte accepit: p se z
p remissione purgādoz. ¶ Egidi^o volūtarie
p̄p̄siōis vulnez. Sagittat^o .n. fuit: et peti
uit dñm vt vuln^o suū iterū q̄vueret nō sana
ret. ¶ Frācis^o mētalis crucifixiōis. Tantū

enī stetit ī meditatiōe passiōis: q̄ vulnerat⁹
quīq; vlnērib; dñi. p̄ trienniū ante mortē suā
x̄po dño suo apparuit. **Serman⁹** magne absti
nētie. Ne enī cib; delectaret eū: cineres in
ferclis posuit. **Hēric⁹** mire castitat;. Lū eī
esset fili⁹ reg; vngarie: z gen⁹ regiū matrimo
nio augere potuisset: tñ p̄legit v̄ginitatē: et
q̄diū vixit v̄go p̄māsit. **Job** magne patiē//
tie. **Dib; .n. bōis p̄uat⁹**: bñdixit dñz: et tot⁹
vlnērat⁹ dixit. Si boma suscepim⁹ de manu
dñi. zc. **Karol⁹** ipialis iusticie. Qui ī patoz
existēs: tm̄ mūdū p̄tēpsit. et sine p̄sonaz ac//
ceptiōe leges p̄didit: qđ sanctificari meruit
Laurētī⁹ vehemētissime tollerātīe ī passio
ne. **Martin⁹** ī securitat; multe p̄fidētie
Reqsit⁹ a latrone an timuisset qñ eū cū se//
cūri īterficere voluit. Rñdit: q̄ nūq; tā secu
rus fuit: qz scio q̄ dñs in p̄culo p̄rimus est.
Nicola⁹ mire largitat; ac māsuētudinīs.
Osbald⁹ magne largitat;: q̄ scutellas ar//
gētēs sibi ātepositas ī p̄tīculas p̄minuit et
paupib; erogauit. **Paul⁹** magne laboriosi//
tat;. **Pl⁹ .n. oib; p̄dicauit**: magnū zelū hūit
aiāz: cū de regno ī regnū cucurrit z nō q̄enit
Quiric⁹ puer triū ānoz p̄bet ex^m
q̄ a p̄fecto rēnuīt p̄solari p̄cipitat⁹ fuit.

Remigi⁹ magne maturitat⁹ fuit q⁹ Sene
 baldū ep̄m p pctō septē ānos iclusit z icar //
 ceravit. **S**tephan⁹ ex^m diligendi iūmicos
 redit q⁹ p iūmicos exoravit. **T**hōas obediēte
 z lō zinq⁹ pegrinatiōis q⁹ dño obedire volēs
 ad idia puenit. **C**liceti⁹ ex^m p seueratie ex //
 hibuit q⁹ dñi is tormēt⁹ nō cessit: s; in finē p //
 seueravit. **X**p̄s iesus fact⁹ scōz. spec⁹ m ois
 vtutū. caritat⁹. hūilitat⁹. fidei. sp̄i. **E**st in
 sciēdū q⁹ qlibet scōz exēplar pluriū vtutū:
 s; hec solū p exēplo posita sūt. **I**te sciēdū
 q⁹ aliq⁹ fecerūt sc̄i ex speciali p̄uilegio: vt mi
 racula z alta vltra humanā conditionē se extē
 dentia. q⁹ mirāda potius q⁹ imitanda.

9 **M**anuis ex pcedētibus
 hec via aliq⁹ lit
 patuit p omēorationē scōz tñ āplificāda est
 p edificatiōe mltoz. p omēorationē vtutū
 scōz ordinē: z p omēorationē exēploz. vbi nō
 ponā exēpla p p̄t breuitatē: s; tāgā sēsū: vt ite
 elici poterit itētio sc̄i. **P**roq⁹ sciēdū q⁹ gre
 gori⁹ i p̄ncipio dialogi vlt q⁹ mltoz ad deside
 riū celest⁹ p̄ie pl⁹ accēdūt exēpla q⁹ alta p̄di
 camēta. **A**bstinēcia tenet cū q⁹ s cū debitis
 circūstātis vtiē cibo z potu mediōmō: nō se
 a zguādo vt sit tepid⁹ ad orādū laborādū. zc

z n̄ se exhauriēdū ad dīminutū vt sit iūtilis
Remediū ei⁹ ē feruēt se dare ad cibū spūalē
sic ad sacra scripturā. Ex^m. Louenerūt duo
fr̄es: q̄ orātes z legētes p̄ duos dies z noctē
obliti sūt cibū. s. pulmētū qđ comedere p̄sue
uerāt. Beniuolētia. i. patiētia: cū q̄s i arduis
z adūsis sustinēdis dic. Merito hēt patior
qz xps q̄ inocēs fuit: q̄ta p̄ me passus ē. Au
diat xpm dicētē sibi: Si me p̄elat̄. nichil est
qđ vos tollerat̄. Ex^m de disciplo phylosophi
q̄ male tractat̄ risit dicēs. Iniurias h̄ ḡt̄ re
cipio: p̄ q̄b̄ trib̄ anis mūera dedi. Castitas te
net̄: si abstīa fuat̄: z cor a cogitatiōib̄: z sēs⁹
ab illicit̄ resuat̄ z corp⁹ castigat̄. ex^m Beat⁹
b̄ndict⁹ tēptat⁹ libidie corp⁹ suū uerb̄ lacera
uit. Beat⁹ b̄nar. aq̄s frigidis refrenauit. Di
scere⁹ teneť cū q̄s t̄z mediū i oib̄ ne sit nimis
feruid⁹ at̄ nimis tepid⁹. Ex^m iūrogatib̄ di
scipulis. Beat⁹ athom⁹ clusit. discretionē eē
m̄rez p̄tutū. Et idē vlt̄ beat⁹ b̄ndict⁹. Valet
aut̄ ad hāc diūificat̄ opa sua. ps̄. Nūc lege.
nē ora. nē cū feruoz labora. Sic erit hora bre
uis: z labor ille leuis. s. i dō Eleua⁹ mēt̄ i deū
h̄ ē p̄tēplā⁹ teneť. cū q̄s excludit ex corde suo
uāitates z amozose iherz creatori suo. Ex^m de
brō b̄ndictō q̄b̄ vnosol radi ovidit to^m mūdū

Fides tenet eū q̄s adheret sc̄ti m̄ri eccl̄ie.
Remediū fidei ē q̄rere q̄ nō intelligit ⁊ credere
Ex^m. Discipul⁹ q̄ tēptabat p̄fidia ⁊ spū blas
phemie postq̄ tēptationē suā manifestauit li
berat⁹ est ⁊ q̄tat⁹. Grātudo tenet cū q̄s cū
grāz actiōz oīa bona sua ascribit deo. **Ex^m**
pp̄t magnitudinē suā Saul deposit⁹ fuit et
Ezechias īfirmitati dat⁹. **H**ūilitas tenet
cū q̄s agnoscit se oībz viliore: et q̄ sit cinis ⁊
pulis. **Ex^m**. Cū q̄dā cuidā patrū ait pplus
te stultū reputat. R̄ndit hoc ego volui. **I**u
sticia vnicuiq̄ tribuit qd̄ suū ē: deo laudē su/
periori obediētā: p̄rio p̄cordiā. **Ex^m** de eo q̄
filiū sororis sui suspēdi fecit: qz noluit acce
ptor eē p̄sonaz. **K**aritas ad deū ē deo pura
filiali dilectiōe adherere et p̄gulari deo in
p̄fectiōe sua nō q̄rendo p̄modū p̄p̄riū. **Ex^m**
de eo quē diabol⁹ volēs trahere a bono dixit
d̄nandū: et ille pl⁹ p̄uide fuit deo dicēdo
ego nō fui o ei pp̄t regnū celoz: s̄ qz sūme bo
nus ē. Caritas ad p̄ximū ē quēlibet p̄ximū
reputare sic seipsū. Ita ei fuidō eū iuuādo
sic sibi rōnabiliū velle fieri. **Ex^m** de s̄ctulo:
q̄ sep̄ dyacono morti obtulit. **L**iberalitas
et largitas ē bona sua misericordiē p̄muni//
care: et si non h̄z t̄p̄alia p̄municet sp̄ualia. vt

orādo p̄ oībꝫ. p̄ paup̄ibꝫ. p̄ īfirmis. Ex^m de
paulino ep̄o. q̄ oīa sua bona paup̄ibꝫ distri-
buit. Ad vltimū seip̄m ī captiuitatē p̄ filio
cuiusdā vidue dedit vt ī dialogo. ¶ **Matu-
ritas** ē seip̄m restrīgere a leuitate moꝝ. Ex^m
Bernard^o. xpm̄ q̄ter fleuisse legim^o: risse
nūq̄. Itē q̄dā ait ī tremēdo iudicio n̄ebim^o z
tu rides. ¶ **Negociatio** ē vtilit̄ tēp^o exp̄tere z
ociū fugere. Un̄ hieronim^o. Sēp̄ aliqd̄ opis
facito vt te dyabol^o īueniat occupatū. Ex^m
ī vitas patrū q̄ laborare noluit nō fuit īuita-
tus ad mēsa. ¶ **Obediētia** ē. obtēpare ī diffe-
rēter p̄ceptis superiorū siue sint gr̄ia siue leuia.
Ex^m de eo q̄ ait: ego et asin^o vnū sum^o. Quic
qd̄ ei īponit hoc portat et sine mora. ¶ **Per-
seuerātia** ē: ab īcepto bono vsq̄ ī finē nō cessa-
re: valz ad p̄suādā p̄seuerātia apponere mo-
dicū et modicū laborū sicut enī ignis p̄ appo-
sitiōnē lignoꝝ p̄suat: sic p̄seuerātia p̄ apposi-
tiōnē laborū. Ex^m de eo q̄ q̄nq̄ginta ānis ri-
gide vixit et tadē cecidit. ¶ **Quietudo** ē: di-
stracciōes et sollicitudines simul effugere.
Exēplo ioh̄is baptiste. q̄ fugit ī desertū. Et ā-
gel^o arsenio dixit. fuge tace q̄esce. ¶ **Reli-
gio** p̄cipalit̄ p̄sistit ī tribꝫ. Obediētia casti-
tate z paup̄tate. Ex^m bt̄us gregori^o fecit p̄

prietariū sepeliri ī sterquilinio. Et beatus aug⁹ &
 dicit eos de tabula clericorum ut patet ī sermone de omni
 ni vita. ¶ Spes est expectatio future beatitudinis
 ex meritis et gratia pueniens. Un̄ sine meritis velle
 habere beatitudinē est potius presumptiois quam spei. Beatus
 Bernardus tēp⁹ in visione ad iudiciū respere noluit
 diabolū passionē xp̄i obijciēdo. Remediū est
 videre xp̄m crucifixū cū inclinato capite et ex
 tēsis brachijs ad miserēdū et ad suscipiēdū.
 Ex^m apud ioh⁹ filio ī euāgelio. ¶ Taciturnitas
 tenet. i. silētiū cū quibus ab ociosis et invidiis etiā
 a licitis linguā suā refrenat. Ex^m Agatō p̄ tres
 ānos lapidē ī ore suo portauit ut silētiū discer
 sceret. ¶ Veritas est idē in ore et ope exhibere
 quod habet ī corde: et potest vocari simplicitas.
 xp̄ianitas: vite s̄ fides. Zel⁹ aīaz s̄ caritas
 pximi. Sic multę virtutes alię p̄nt sibi illi cōphēdi

r **Reformatus** ^{lā ī se p̄ s̄}
^{tutū exē}
 pla anim⁹ poterit iā se mūdi⁹ et purius
 eleuare ad cōgscēdū creatorē suū. Pr̄io p̄ a
 mirationē. q̄ nō dicitur ī credulitatē: s̄ venera
 tiōis credulitatē. Un̄ quīs attendēdo ea q̄ cōphē
 dere n̄ p̄t: p̄iciat se p̄fūda reuerētia stupēdo
 tā magnū et excelsū suū creatorē. Un̄ amira
 tiue meditādo q̄rat a se vñ hēat ortū tāta ma

gnitudo vniūsi scz celū tra: sol z luna. zc. Es
ne tu de me. Et mtebūt oēs. Nō. Sz ipse
focit nos z nō ipi nos scdm psalmistā. Quo
audito dicat. Quis ē de me. Est ne potēs.
Et audit scripturā. Prās ei⁹ a mari vsq; ad
mare: z ita ip: ē q̄ celoz ptinet thronū: z a/
byssos ituef mōtes pōterat: z trā palma pclu
dit. zc. Querat pseqnt. Est ne pulcher. Et
audit scripturā dicētē sibi. Plcritudinē ei⁹
sol z luna mirāt: ipse enī est i quē desiderat a/
geli pspicere: z itez speciosus forma. Que
rat pseqnt. Est ne sapiens. Et rñdit. In eo
st oēs thesauri sapiez scie recōditi. Est ne di
ues. Rñdit. Dñi est tra: z plenitudo ei⁹. Est
ne benign⁹. Rñdit suavis dñs vniūsi: z mi
seratiōes ei⁹ sup oia opa ei⁹. ¶ Admirado ḡ
magnitudinē ei⁹ potētie: pfūditatē sapiētie
benignitatē clemētie clamat. O altitudo di
uitiaz sapie z scie dei. zc. Illi michi ac here
re bonū est. z ponere i eo spē meā. Pro q̄ scie
dū i hac materia dz esse amira⁹ veneratōis.
Et q̄cqd n̄ poterit capere rō capiat fides: pro
exēplo vitē ifra. Hic i nglis dictiōib; seqnt;
alphabeti pponat. Mirare. Amozosissimā
trinitate p̄stātialitatē: de q̄ pfūditissime i n̄
cetera dicit Bonauentura: q̄ bonum est sui

diffusiuū: et sūme bonū ē sui sūme diffusiuū
q̄ diffusio nō esset sūma nisi esset substantial^r
et coeterna. Quz igit̄ p̄ est sūme bon^o: sūme
se comunicat generādo filiū. comunicādo sū/
mā substantialitē suā z coeternitatē ac coeqlitatē
quā si nō comunicaret: nō sūme se diffudisset
qz adhuc apli^o potuisset. Qui potest capere
capiat: q̄ nō potest capere credat. **Mirare:**
Benedicā coeternitatē ī trinitate. De q̄
brūs aug^o. adducit aliquale similitudinē de
igne. Unq̄ cito ē ignis. tā cito de eo p̄cedit
fulgor et calor: ponat̄ ḡ q̄ aliq̄s ignis fue/
rit ab eterno: tūc siml' ab et̄no fuit fulgor et
calor et tñ fulgor et calor p̄cederēt ab igne
z nō ignis ab illis. **Mirare** **Cooptissimā**
z occultissimā et icōprehensibilē icircūscripti
bilitatē et imēsitatē deitatis. De hoc grego/
ri^o in q̄rto dyalogoz. Uide id ē p̄teplare vl'
mirare creatē et regentē īplentē z circūple/
ctētē trāscēdentē et sustēt antē icircūscriptū
et īuisibilē deū. **Mirare** **Dignissimā illā**
existentiā aut essentiā deitatis q̄ sol^o fuit ateq̄s
creauit oīa sibi ipsi ab eterno sufficiens nulli^o
īdiges: de q̄ qdā mediator dicit. **Medita**
re cū de^o fuerit sol^o: vbi tūc vana glia hoīm
z demonū vol^o. Sic nō oīa discas p̄cipere

Mirare. Excellētissimā ei⁹ oīpotētā: de q̄
dī. Quā q̄cūq; voluit dñs fecit. **Mirare** Un̄
tāta mltitudo creaturaz esset nisi ille potē/
tissim⁹ eas ididisset. **Mirare** ¶ Famossimā
ma ei⁹ sapiētā q̄ totū vniuersum ex nichilo
creauit: vbi recepit tantā molē motū: tantā
mltitudinē lapidū vbi vidit p̄u⁹ exēplaz celi
z terre. Et q̄mō artifex faciet illa q̄ nūq; pre
cesserūt ī exēplari. **Mirare** q̄ tā sapiēter oīa
gubernat. attingēs a fine vsq; ad finē fortit̄
et disponēs oīa suauit̄. **Mirare** ¶ Gracioso/
sissimā illā bonitatē q̄ tot et tāz creaturis cō
municare voluit esse viuerē: et intelligere q̄ p
fectissim⁹ fuit: nulli⁹ idigēs. Un̄ enī tant⁹ de
cor creaturaz et vtilitas eaz q̄ diligentibz
deū omīa q̄ operantur in bonū: nisi ab illo
fōte sūmo bono. **Mirare** ¶ Humanā subli/
mationē q̄ hoīez de puluere factū ī paradisu
pstituit et oīa ei s̄didit: volucres celi z pi/
sces maris: et oīa q̄ sūt p̄sūt ei aut fuiūt. Qd̄
etiā amirat̄. Dauid dicēdo. Quid ē hō q̄ me
mores ei⁹. **Mirare** ¶ Infectionē toti⁹ hu/
manē creature qd̄ p̄ pctm̄. A de totū genus
humanū p̄ pctm̄ origiale diffusū ē. S̄ amira
tio tollit̄: qz in simili pasta infecta oēs panes
ex eadē varie decocti infecti sunt. **Mirare.**

Q Karissimā illā tolleratiōnē: q̄ p̄mos parēh
tes iobediētes: dñs nō anichilauit: z alios
loco ipsoꝝ creauit qđ facillimū ei fuisset: s; z
tolerādo vestiuit pellicijs z ad locū penitēh
tie in hāc trā dimisit. **M**irare **¶** Letissimū
psiliū trinitat̄: sup icarnatione filij dei: de q̄
dauid dic. Misericordia z veritas obuiauerūt
sibi. zc. **B**eat⁹ aug⁹. i meditatioib; suis dic
q̄ nō potuit saciari dulcedine aīoꝝ. amirādo
psiliū icarnatiōis q̄ tāta maiestas: tāta hūit
caritatē ad hoīez. **M**irare **¶** Mirādā vnio
nē deitatis z humanitatis quō sūmū cū ymo
etnū cū tēporali: h̄ est cū hoīe sexto die forh
mato: p̄fectissimū cū defectuos vniri voluit.
Mirar **¶** Nobilissimā deitatis tāta hūilitatē
q̄ defect⁹ n̄ros i se suscepit. s. famē sitē calorē
frig⁹ timorē dolorē paupertatē z infirmitatē: tri
sticiā z sic de alijs. **E**t demū qđ pl⁹ est mirādū
mortē spissimā. **Q**đ admirās ecclia i ymno
canit. **Q**ue reuicit clemētia. zc. **E**t de sac̄ mē
to cucaristie canit ecclia. **O** res mirabil: mā
ducat dñs paup̄ su⁹ z hūilis **I**n q̄ p̄cipalit̄
tria sūt mirāda **¶** P̄mo q̄ tanta maiestas sb̄
tā modica spē continet **¶** S̄cdo q̄ idē corp⁹ sit
i diuisis loc; **¶** Tertio q̄ fracta hostia i t̄ger
xps sb̄ q̄libet p̄tula pseuerat. **M**irar **¶** Or

diuē vnūsoꝝ. q̄ tā cito ꝛ faciliꝛ factā sūt: ꝛ ita
ordīata sūt situatiōe ordīatiōis supioritatꝛ
ꝛ inferioritatꝛ mobilitatꝛ aerꝛ fecūditatꝛ tꝛe.
De origīe mūdi q̄ cepit creatiōe ꝛ currit p
tpa: nature legꝛ ꝛ grē: ꝛ sūmabit iudi. **Mi**
raꝛ. Pluritudīe vnūsi sūt varietatē lūm u si
guraz ꝛ celoz. **Miraꝛ.** Quāta sūnt mltitu //
diē decoratū ē celū: q̄ta varietate auiū aer q̄
ta pisciū diūsitate aq̄: q̄ta metalloꝝ. s. auri ꝛ
argēti: ꝛ gēmaz diūsitate mōtes q̄ta varie //
tate plātarꝛ arborꝛ ꝛ herbarꝛ silue ꝛ valles: q̄
ta diūsitate aīaliū sūt diūsitatē gñalē specia
lem: ꝛ idiuidualē decorata est tꝛa. **Mitare.**
Quietē quā oīa q̄ appetūt: q̄modo oīa ad
locū suū tendūt. leue sursū graue deorsūm.
Aues f̄bate fugiūt sursū: pisces fugiūt in
p̄fundū aq̄ꝛ bestie ad siluas: reptilia sp̄tes
ac mures ad cauernas tꝛe. **Mira res est quō**
diūsa loca p̄ sui s̄suaciōe ex natali i s̄tū cru
petūt ꝛ quō q̄libet species sibi adheret gñes
sū volāt. Lupi sū currit ꝛ et sciūt tpa sua pa
riēdi ꝛ q̄scēdi: ꝛ loca caloris ꝛ frigoris: sic
yrundines: q̄ pueniūt tps frigoris petendo
regiones calidas. **Mirabilis de^o in creatu**
ris suis. Uide formicam vix videri potest: ꝛ
habet tot oculos: ꝛ tot pedes et caput et cor //

p^o sic equ^o sitit et laborat. **Mirare** ¶ Resolu-
tionē aialū i trā de q̄ facta sūt. Jā hō michi
loquit̄ sētit z itelligit: mādat regnat et t̄ret
alios: subito resoluit̄ i terrā z puluerē vbi nō
ē vox neq; sensus. Et itez de trā resurget hō
viu^o sentiēs et itelligēs. zc. miz nob: sed qd
miz illi q̄ oīa q̄cūq; voluit fecit: qd̄ admirat̄
psalmista dauid. q̄ magnificata sūt opa tua
dñe. zc. **Mirare** ¶ Seminalē virtutē: cuius
tāta et tā mirabilē mltitudo et habūdantiā
formaz scd̄z ratiōes semiales i rebz. Terra
enī tot herbas tā diūsas et vtilēs et medi-
cinales de se pducit. Miram^o vñ hz illā po-
tētiā itē videm^o minutissimū granū semis de
q̄ pducit̄ maḡ arbor. Ubi habuit granū tot
ramos tot folia tot fruct^o. Lerte mirabil^o d^o
i creatur̄ suis. **Miram^o** ¶ Trutiationē z li-
berationē vniūsoz qd̄ oē qd̄ ē: illd̄ ē sba aut
accidēs. Jux̄ illd̄. Sūm^o Aristotiles truti-
nādo cacumīa mūdi. i duo diuisit̄ q̄cqd̄ i or-
be fuit. Itē oīa constituta sūt s̄b nūero pōdere
z mēsurā vt dīc: Salomō. Nūero res disti-
guūt: pōdere situāt: mēsurā limitāt. Et tñ ml-
tiplicat̄ res distīgūt. ¶ Prīa differētia rez.
Quedā hñt eē vt lapides: qdā eē vt viuere vt
bruta: qdā hñt eē viuere: z itelligere vt āglī

z hoies ¶ Sc̄da differētia. Quedā sūt mu-
tabilia et corruptibilia: vt t̄restria: q̄dā sūt
imutabilia et incorruptibilia vt sūt sup̄celestia
Quedā corpalia: q̄dā sp̄ualia. q̄dā sil. zc. Ex
his collige creatorē illoz potētissimū sapiē-
tissimū et optimū trinū et vnū. Et q̄ his cōsi-
derat̄ nō excitat̄ ad cognoscēdū creatorē: ce-
cus ē surd⁹ mut⁹ ē stult⁹ Loguit enī bos pos-
sessorē suū et asin⁹ p̄sepe dñi sui: ille autē nō
vult̄ intelligere creatorē suū. Mirat̄ ¶ Utili-
tatē durabilitatē et firmitatē rez. Nichil̄ eī
in rez natura frustra qz de⁹ et natura nichil
faciūt frustra. Un̄ sol z luna distīgūt nobis
tēpora: idē scim⁹ qñ dies ē et qñ ē nox. Et de
durabilitate sol̄ videm⁹ iā q̄ pl⁹ q̄ p̄ sex milia
ānoz volut⁹ est et mor⁹ et nō defecit vt vult
Aug⁹. Si fuisset rota artificis t̄reni mille-
sies fracta fuisset: et quō p̄tinue lucet et nō
indiget sepo. Si fuisset lucēna artificis t̄reni
dudū exticta fuisset. Et si obieceris de vti-
litate an diabol⁹ sit vtil̄. R̄ndet̄ q̄ sic. Nōne
toroz et lictoz est vtil⁹ in ciuitate p̄p̄ male-
factoz: et in toro vniūso ille toroz ē male-
factoz. Itē lege q̄tū vtil̄ fuit Job cui coronā
patiētie augmētavit. Sic eī clemētissim⁹ tē-
malo benevtil̄ ¶ Sz dicerēs p̄ q̄ sūt dānati

vriles i inferno. Responde ad ostēdēdā dīuīnā
iusticiā: et ad augmētandā glīam scōz. Scī
enī vidētes tot tormēta dānatoz glorificāt
deū ītīmī⁹ q̄ eos eripuit a tot tormētī. ¶ Itē
obijcis de lupis et spētībz et sic de alijs. Re
spōdet si hō nō peccasset oēs creature īferio
res subdite ei fuisset: et sic lupi et spētes obe
diuisset ei adnutū. S3 qz frāgētī fidē. fides
frāget eidē: qz hō nō obediuit altissimo: ab//
solute sūt bestie ab ei⁹ obediētia: valēt tñ ad
huc hōī: ad terrēdū eū ne in pctō pmaneat:
ne forte lesus aspēte ī pctō moriat. Et ad re
memorādā trāsgressionē: pp̄t quā ei illa rebel
lāt. Et nōne de venenosis ai alib: tīresca me
dicinalis pficit. ¶ Itē dic ad qd valēt puli//
ces q̄ nos inqētāt. Rñdēt valēt ad hūiliādū
hōīz. Cū enī hō tumet supbia: inqētāt⁹ a pu
lice hūiliat se dicēdo. Quid te exaltes pul//
uis et cinis. q̄ pulici nō vales resistere. Pro
īdubitato ḡ tene ex paucis mltā: q̄ oīa sūt vti
lia: et tēro raret ei⁹ honori ipm aliqd. inutile
creasse: s3 si in nō ītelligit dic tibi Aug⁹. Si
mile ē sic si vadis ad officinā artificis: forte
fabri aut alteri⁹: vides ibi mltā īstrumēta:
malleos. clauēs. et c. dicitis. Ad qd tāta mlti
tudo īstrumētoz. Nouit artifex q̄ nichil ibi

retinet iutile. Sic artifex oim re^o gloriosus
nouit i gubernatiōe sua qd hēat i toto vniuerso
ad qd didit: ad qd valet. Huic te sbijce et
āmirāto magnifica. lauda. glōfica. superalta
z bñdic dñi i opibz: dicēdo cāticū. Bñdici //
te oia opa dñi dño. Itē Laudate dñz de cel.
zē. Glosa. i. date actionē laudis z āmiratōis
oia varietate z mirabli p̄tute. ¶ Xpo iudice
tuo i fine sc̄li mirare: q̄ iudicat^o veiet iudica
tur^o. Et vñ ei tāta sapia q̄ cuiuslibet facta ita
sciet plene q̄cūqz cogitauit: fecit z dixit ac si
sibi solū itē^o fuisset ac si solū ad ip̄m respectū
habuisset. Et q̄ mirablis erit iusticia: vbi ni
chil boni māebit irremuneratū: z nichil mali
ipunitū. Certe icōphēsi blia sūt iudicia ei^o z
uestigabiles vie ei^o. Et q̄uis mirāda sunt
ei^o iudicia tñ h̄ firmi^o ē tenēdū. q̄ oia iustissi
me fecē z faciet qz sūme bon^o z nulli facē iuriā
Et qz dānat^o nō dabit regnū: nō facē eis iuriā //
riā: qz nichil iuris hñt i regē. Moto reglā est.
Qui nichil hz iuris nō pōt causare te iuriā:
sic nec ego possē causare qz me nō fecē āgelū:
qz nec merui de iure eē h̄mis. Nec poterit q̄s
se excusare p̄ ignoratiā. Qui libet enī hz ius
natale scriptū i corde suo: z cui libet i spirauit
dñs aliqd bonū siue fuerit pagan^o siue iude^o

Et qz negligētior fuit p salute sua q̄ p bōis
corpis p q̄b̄ cucurrisset ad diūsas ptes mū
di si se neglexit i p̄ter sibi. Nec causari p̄t
de p̄petuitate penaz. Qz enī s̄ efnū pecca-
uit z p̄petuū cōtēpsit et blasphemauit dñm:
p̄petua pena puniet̄. Qz si p̄petuo blasphe-
maret: z solū t̄pālī p̄uniret: maneret aliqd̄ i-
punitū. Etia qz q̄ cōmittit crimē lese maiestatz
s̄ t̄pālē p̄ncipē dānat p̄petuo exilio. Et si p̄-
petue h̄ viueret: p̄petue staret sentētia. Una
ḡ gutta diuine offēse ē maior oī offēsa s̄ t̄pālē
p̄ncipē: qz iste momētane⁹. Ille h̄o p̄nceps
efn⁹. Un̄ ḡ finalit̄ et iuste oīa bene fecit z fa-
ciet: qd̄ si nō faceret de⁹ nō esset. Qui p̄t ca-
pere capiat: q̄ nō p̄t c̄dat: z amirādo veneret̄

e **Leuata** mente p̄ amirationē
i opificē oīm icidit
illud memorie n̄re i p̄sona redēptoris
n̄ri dictū. Recordare paup̄tat̄ mee: qz ḡ re-
dēptor p̄p̄t nos hoīes et p̄p̄t nostrā salutē
descēdit de celis et icarnat⁹ est. Dignū est
peregrinatiōis ei⁹ attēta mēte in hac tra et
cū ḡtitudine meditari. Dīa enī p̄ n̄ro exēplo
et modo nob̄ salutarī hīc egit: de hoc dicit.
Bernard⁹ i p̄sona xp̄i. In vita mea poteris
cognoscere viā tuā: vt sic ego paup̄tat̄ cari-

tatis. hūilitat̄. paciēt̄ie. obediēt̄ie. m̄ie ī de
 clinabiles semitas tenui sic ⁊ tu ī eiisdē vesti
 ḡis īcedas. Itē hugo conare q̄tū potes xp̄z
 seq̄ ī vita sua q̄ humil̄is fuit īter hoīes q̄ mo
 derat̄ ī comedēdo ⁊ bibēdo: misericors īter
 paupes: nullū horruit leprosu nec diuitibus
 adulabat̄: patiens ad contumelias: verēcū d̄ ī
 visu: mitis ī respōsis: sollicit̄ de aīaz salute
 ī medio discipuloz mīstrator. Et breuif̄ stās
 sedēs et comedēs: ei⁹ vitā habere deb̄s pre
 oculis: et sic familiaritat̄ ei⁹ grām ⁊ sequeris
 Et erit tibi sp̄ ī memoria: et duces ī ⁊ suetu
 dīnē: sēp ad ipsi⁹ memoriā recurrere. Et hec
 via p̄t̄ ascribi. **B**tō hieronīo q̄ historiogra
 phus fuit sicut d̄r. **A**ltissim⁹ est ab angelo
 nūciat⁹. **B**tissim⁹ de ḡgine nat⁹. **L**etu ā gl̄oz
 ī excelsis manifestat⁹. **D**ñs et pastor oīm est
 a pastorib⁹ visitat⁹. **E**tern⁹ rex ē a dñis t̄pa
 lib⁹ regib⁹ venerat⁹. **F**ct̄ ā circūcisiōe ī tēplo
 p̄ntat⁹. **B**racil' puer ad egiptū baiulat⁹. **H**u
 milis ⁊ obediēs. de tēplo reuocat⁹. **I**n iorda
 ne a ioh̄e baptizat⁹. **K**arissim⁹ est ab ip̄o dia
 bolo tēptat⁹. **L**umīa mūdi post hec ī ap̄los
 vocauit. **D**ez de aq̄ p̄mo corāeis formauit
Noticiā suā alijs n̄ l̄ij miraculis declarauit:
Dia fouēs fame ⁊ siti lassat̄. **P**almar̄ ḡgul'

ut rex honorat. Qui postea reprobo refutat.
Ritu legis cenat: lauat pedes et tristat. Su-
dat. caput. trahit. sputum de format. Torquet.
flagellat. coronat. velat. a lapat. Victima ba-
iulat crucem cum iniquis deputat. Christus crucifigit
moritur. sepelitur. resurgit. et ad astra leuatur
Zelo caritatis spiritum inflammat. apostolos in unum sum-
mum mundum mittit et adhuc iudex expectat

Lia via est que multum
bona est pro
contemplatione quod est preparatio. Comparatio enim filii
christi humanitatem ad maiestatem sue diuinitatis
magis affectus deuotionis excitat. Tunc enim prope-
ditur: quantum illa tremenda maiestas propter nos se
humiliavit. Et ascribitur beato Am. quod hunc
processum habet in ymnis suis ut patet in illo. Rex christe
factor omnium in passione. **A**lissimum in abiecto
loco nascitur. Bauiator et sustentator omnium in
prosepio sustentatur. Consolator omnium angelorum in me-
dio repetitur iumentorum. Ditissimum conditor omnium
honoratur munere magorum. Etenus nutritor
omnium cibo pascitur mortalium. Fons et origo omnium
sunt potum angelorum. Subernator supernorum se-
subiicit imperio frenorum. Hospitator sanctorum
omnium fuit in egypti exilium. Informator sapientium.
auditor doctrinam stultorum. Caritas speculum

traditur vt ouis in manibz lupoz. Liberat
tor viculis vt fur aut latro ligatur. Maie
stas quā tremūt āgeli: vt vilis pculcat: No
tissim⁹ in celi curia h̄ nō noscitur: s; negatur
Optat⁹ a patribz a filijs h̄ seductor pclama
tur. Preclarissim⁹ i quē pspiciūt āgeli spuz
maclatur. Quietissim⁹ q̄ ē sc̄toꝝ reꝑes cruce
portāto fatigat. Rectissim⁹ iudex oīm: sētētia
morti dānat. Speciosus forma p filijs hoīm
a plāta pedis vq; ad h̄ticē vulneratur. Ter
ribilis i filijs: cruce applicatur. Vita z ori
go oīm: p nimijs doloribz morte āriat. Xps
resuscitator mortuoz ad sepulcrū portatur.

¶ **Via** peregrinatio z ppa
i **¶** **Via** tua facta est mētio de
passiōe xpi. S; dignū ē vt adhuc de hac sac
tissima passiōe specialis pōatur via i q̄ hō stet
suspēsus p meditationē attēdēs xpm q̄si āte
se pēdētē i cruce z ei ppatiatur: sit crucifix⁹
ei: z q̄si vulnera ista nō iā xpo. s; q̄ sibi actua
liter infligatur In hac meditatioe frācisc⁹ stās
vulnerū xpi quinq; stigmata: realiter in cor
pore suo diuino munere per meditationem
ipressit vt dicit Bonauētura. Un̄ pro pre
senti occurrit triplex modus meditadi passi
onem xpi. **¶** Primus per horas canonicas

Secū d^o mod^o est: stēplādo corp^o xpī icipiē
do a sūmitate vsq; ad deorsū sic meditando
quō caput coronat. Req̄re sup̄ i meditatiōe
passiōis xpī. capitulo de diūsitate mēdoz co
gitā di passiōē xpī. ¶ Terti^o mod^o stēplā
di passiōē xpī est. vt ipse stet q̄si ipse sit p se
suspēsus i cruce meditando ea q̄ habēt i tabla
vbi s̄. Sicut enī xps stetit i cruce cū ardē
tissimo amore beniuola patiētia. vt s̄:
P **I**a affectiua q̄ ascribit̄ brō b̄nar
do: p quā q̄s amoroze adheret
deo creatori suo. Uia affectiua pōt dici vni
tiua: vocat̄ tñ affectia: qz mltū i flamat affe
ctū ad dei amorē z mēt̄ leuationē z ascribit̄
Ber. q̄ ita dulcis fuit i meditatiōe. ¶ Un̄ in
q̄dā fmōe de cena dñi alloquit̄ dñm s̄b tali
forma v̄boz dicēs. Tu es dñe amor me^o: ho
nor me^o. spēs mea. refugiū meū. vita mea glo
ria mea z finis me^o. Nō aliud q̄ro: nō aliud
volo. nō aliud michi dicat̄: nō aliud michi ppo
nat̄. et merito qz tu es michi sufficiētissim^o:
tu es pat̄ me^o. frat̄ me^o. nutritor me^o. rector
me^o. custos me^o. q̄ es tot^o amabilis. tot^o de
siderabilis. tot^o fidel̄. Nō est tā liberalis: q̄
seipm tribuat: nō est tā caritatiu^o. q̄ p tā vili
pctōze moriat̄. nō est tā hūilis q̄ maiestatem

suā tm̄ hūilīauit. Qui nullū respiciēs: nullū
 horres. nullū q̄rentē te deseris. s̄ p̄uenis eū
 et occurris q̄renti. Delicie tue esse cū filiis
 hoīz. Quid ī nob̄ iuēisti nisi sortes: et nobiscū
 vis esse vsq; ī p̄sumationē sc̄li. Nōne sat; fu
 it te. p̄ nob̄ mori. Nōne sat; fuit tot dedisse
 sac̄mēta. Angelos custodes. Et his īgti sp̄
 sum⁹. S; et tu te vis esse nobiscū. Tā bon⁹
 es q̄ te negare nō potes. faciam⁹ igit; cābiū
 siml. Tu itende michi: et ego tibi: et sicut vis
 et scis fac mecū: q; tu⁹ et nō alteri⁹ esse volo
 Da michi vt ego tibi soli itendā: te solū di
 ligā: tuo sp̄ amore ferueā nichil aliud cupiā
 nisi te: et me totū tibi offerā et oblatū nec ali
 q̄ten⁹ repetā. Si enī est aliq̄ caritas illa est
 in te. De hac via ponūthec tabule et semper
 preponitur oīn meditando.

Amor meus	Karitas me īflāmans
Beatitudo mea	Lumē me illuminans
Lōserator me⁹	Medicina mea
D Director me⁹	D Nutritor meus
Eruditor meus	Occursor meus
Finis meus	Pater meus
Gaudium meū	Quies mea
Honor meus	Refugium meum
Ignis me icēdēs	Spes mea

Thesaur⁹ me⁹
Ultima
O Christus miserih
cordia mea.

O Emabilis
Benignus
Compatiens
Desiderabilis
O Expectabilis
fidus
Gratiosus
Humilis

Jocundus
Karitativus
Liberalis
Mansuetus
Nobilis
Optemperabilis
O Placabilis
Quietus
Recreativus
Sincerus
Tollerativus
Verax
Christus iesus dñs r
rex meus. Amen

9 **Augustinus** profundas
meditadi ut p creaturas. Dicit enī in
rogauit celū r trā. Es ne tu de⁹ me⁹. Et re //
spōderūt michi. Nō s; ipse fecit nos Habet
r alios modos. Unī i manuali suo in cetera
sic dicit ad dñm: si totū mūdū libri repleāt
maiestatē tuā expmēre nō sufficiūt Tu enī es
q̄ meli⁹ excogitari nō pōt. q̄ oēm creaturā si
ne labore gubnas Nichil ē qd̄ turbat ordinē
iperij tui. Hec via suplatiusq̄ in re est affe //
ctiua ascribitur ei specialit̄ qz illo mō vtitur

in suis orationibus et meditationibus per supla-
tiones gradus alloquendo dominum. O pater dul-
cissime: amantissime benignissime et sicuti a-
lijs. ¶ Item in libro de verbis domini dicit quod
quicquid perfectionis et boni est in creatu-
ris hoc excellentissime est in creatore quod ab illo
fluit. Unde sicut venator videns vestigiū fere
non attendit eum: sed querit fera: alius stultus est ve-
nator si solo vestigio est attendit quod eum non pos-
sit satiare. Sic prudens contemplator videns
aliquid bonum in creatura debet eorum suum eleva-
re in creatorem. ¶ Verbi gratia. Videat pul-
critudinem siderum florum arborum. etc. dicat in-
tra se. Si illa tam delectabilia sunt: o quan-
tum delectabilis et desiderabilis est crea-
tor talium: quia quicquid est perfectionis
in causato hoc excellentius est in causa: et est
excellentissime in excellentissima et uniuersa-
lissima causa: Sic homo videns hominem
virtuosum caritativum et piū. etc. dicat in-
tra se. Si rivulus iste est ita laudabilis quod ta-
laude dignus est fons et origo eius: et sic ex-
altat dominum per excellentiam in superla-
tuo dicens sibi hanc tabulam semper pre-
mittendo. O pro elevatione: et in fine deus
pater et domine: pro reuerentia sic dicendo

Amantissime	Mitissime
Benignissime	Nobilissime
Clementissime	Omnipotentissime
Dulcissime	Preclarissime
D Excellētissime	D Quietissime
Fidelissime	Rectissime
Gloriosissime	Sufficientissime
Honorantissime	Lutissime
Innocentissime	Utilissime
D Karissime	D Xpianissime deus
Largissime	pater et dñe.

P **Qu** **an** ^{in mediatio}
^{b^o exardescit}
 ignis deuotiōis: tūc assurgit i allocu-
 sione dilecti p viā oratiuā. Et capio hozonē
 nō solū p petitoria: s; gñalit̄ pro laudatoria
 ymnidica z sic de alijs. Un̄ hō nō eodē mō
 sp afficit̄ circa dilectū suū. S; nūc petit ali-
 qd ab eo: nūc laudat i ymnis z psalmis z cā-
 ticis: nūc amirat̄ venerat̄o nūc adorat̄o: nūc
 bñdicat̄ aut glorificat̄: nūc gr̄as agit: p̄fiteat̄
 exaltat z sup exaltat. Debet aut̄ ozo esse nisi
 ex affectu p̄cedat̄ breuis scd̄z v̄ba s; lōga scd̄z
 affectū. Un̄ vsus. Si cor nō orat̄ i manū līnḡ
 laborat. **¶** De breuitate ozonis dicit̄ sanct^o
 ber. i reglā: q̄ debet esse breuis nisi ex affectu

ptēdat. Et hoc i vltas patrū habet: q̄ q̄dā pa
trū docuit discipulū orare hec v̄ba. Qui cre
asti me sicut scis et vis miserere mei. Et de
thaysi q̄ petiuit a p̄re orōnē: cui ille ait. Dic:
Qui creasti me miserere mei. Un̄ potuit tātū
tales ⁊ similes breues orōnes. O p̄ssime
p̄ miserere paup̄cule creature tue. Idē. O sū
ma bonitas recordare q̄ p̄ me sanguinē tuū
effudisti: nō sinas me perire.

P **Rimus** modus attēdendi
est attēdere ad sen
sum v̄borū et idē elicere sensū spūalē. Verbi
grā. Per dauid itelligēdo xpm. p̄ golyā dia
bolū: p̄ iherl̄m sup̄ celestē ciuitatē. **S**cd̄us
mod⁹ attēdēdi est statuēdo se mētaliū ad cer
tū locū ne mēs idē euaget̄ et coaptet q̄tū va
let sensū psalmi ad id qd̄ ibi gestū est v̄bi grā
Unū psalmū ad locū anūtiatiōis q̄si videat
āgelū descēdentē ad cubiculū btē marie v̄gi
nis ⁊ dicētē. Ave grā plena. ⁊c. et cū eo ml̄
titudinē āgeloz psallētū cū q̄bz et ip̄e psal
lat. Scd̄z psalmū i natīuitate quē psallebāt
pastores et tres magi et āgeli canētes. Gloria
i excelsis deo. ⁊c. Tertiū trāsic̄s ad tēplū v̄bi
videat symeonē senē occurrētē. Quartū eūdo
i egiptū et sic p̄seq̄nt̄ de alijs xpi p̄grinatijs

onibus. Specialit̄ tñ cōstituat mētē suā i locis
passiōis xp̄i: vnū psalmū cātādo i mōte oliue
ti: aliū in domo Anne. t̄ciū āte pylatū: aliū
āte herodē: q̄ntū i flagellatiōe: sextū i corona
tiōe: septimū i baiulatiōe crucis. aliū i cru//
cifixiōe, ⁊ morte: aliū i l̄bo patrū: aliū i cena
culo vbi apparuit dñs iesus discipulis suis
post resurrectiōe: aliū i ascēsiōe. ⁊c. fixa
enī mēte ad certū locū mūdi facili⁹ attēdit:
q̄ q̄ mēs iā sit i celo: iā i refectorio. iā i sc̄lo:
iā i scolis. ⁊c. Illa enī distrahūt. ¶ Tertius
mod⁹ attēdēdi est: q̄ hō eleuet cor suū ad pa
ternā patriā: vbi audiat laudes sc̄tōꝝ et cū
illis putet se reuerent̄ stare et deū laudare:
vnū psalmū cū choris āgeloz: sc̄dm cū cetū
pphetaz: aliū patriarchaz. aliū apostoloz.
⁊c. Deinde sciendū q̄ non debet solū orare
p se sed etiā pro ecclesia. ⁊c. Et sic potest di
cere vnū psalmū in p̄sona xp̄i: aliū in p̄sona
benefactorz: aliū in p̄sona pctōꝝ: aliū in per
sona pauperz: aliū in p̄sona infirmoz. aliū in
p̄sona omniū fidelīū defunctorz ⁊ sic de
alijs. Et adhuc etiā potest mētē suā stabili//
lire in orando pro pauperibz videndo xp̄m
pauperē iacentē in presepio orādo pro citā//
tibus: sequēdo dñm in egiptū: pro tēptatis

attendendo desertū vbi xps tēptatus fuit
a dyabolo pro taptiuis: in mōte oliueti: pro
infirmis: videndo xpm ariatū in cruce. Et
sequēter est notandū q̄ Bonauentura dicit
q̄ orando debem⁹ tria facere ¶ Primo iuo/
care gratiā spiritus sancti: et sic possem⁹ dicere
Veni scē spūs ¶ Secūdo iplorādo et p nobis
intēponēdo xpm crucifixū i oīb⁹ orōnib⁹ et sic
in oīb⁹ orationib⁹ interponim⁹: per domīnū
nostrū iesum xpm. i. meritis sue passionis et
nō nostris petim⁹. ¶ Tertio pro intercessi/
one possum⁹ inuocare beatā virginē et omēs
sanctos: et sic dicere possum⁹. Sācta maria
et oēs sancti. intercedite pro nobis ad dñm
Itē int̄ ceteros modos attēdēdū q̄ ad sensū
videt̄ ille aptior: vt q̄s orēt in p̄sona ecclesie
vbi p̄ponat sibi quādā multitudinē ppli stā
tis int̄ crucē dñi et clamātis ad dñm: in qua
mltitudine sunt aliq̄ infirmi: aliq̄ tēptati. et c.
et q̄ multiplex est sensus in psalmis: et multi
sunt stat⁹ hoīm fm hoc aptet̄ vn⁹ vel plures
vsus. Et possit intēte hō p̄siderare etiā cor
pus christi in cruce aliquos versus aptando
impressionē spinee corone aliquos vulnere
Dextre manus et cetera. Aliud remedium
attentionis est: vt homo per vnum

psalmū scipit sibi vnū affectū deuotiōis ex
p̄ n̄r: v̄l aliū de quā mēta l̄t̄ pferat ad singu
los vsus iclinādo ad hūc sensū v̄boꝝ verbi
gr̄a. Dixit dñs d. m. cogitet o amator ardē
tissime. Donec ponat iūmicos ad aliū mittet
affectū. aut eūdē p̄tinet si feruetur Laudate
pueri. O hospes suauissime et sic p̄tinuando
exclamatiōes q̄ loco vic̄ illuminatiue ponūtur
ī tabula oratiōis dñice v̄z p̄ n̄r. Et p̄ singu
los psalmos pōt affectū suū alligare: ne eua
get p̄ diuersa et sic p̄tinue erit memor dei et
habebit cor eleuatū. Ex dict̄ colligit̄ p̄sens
tabula p̄ attētiōe p̄tinēs. xxviij. clausulas ī
quorū l̄neis sc̄d̄z q̄ ī vna manu. xxviij. sunt
loca ī quorū digitis ī quib̄. vsus. Licio ianus
computantur.

Affectus timoris cū indignitate sui re
spectu tremende maiestatis.

Lū maria. Lū discipulis. p̄ fidelib̄ defūctis

Affectus spei de misericordia et bonitate summi.

Lū aglis. Lū m̄rib̄. p̄ viuīs et sc̄a m̄re eccl̄is

Affectus gratitudinis et b̄nificijs p̄ceptis.

Lū p̄i arch̄. Lū p̄fessorib̄. p̄ se et penitib̄.

Affectus dilectiōis de pat̄nali caritate.

Lū p̄ph̄is. Lū mōsch̄is. p̄ se et lugētib̄. et
pauperibus.

Affectus laudis de ratione potentie et sapie.
Lū inocentibus. cū v̄gibus p̄firmis et tēptat̄.

Affectus exultationis de oī p̄fectione.

Lū apl̄i. Lū viduis. Pro afflictis et captiuis

Affectus doloris de passiōe dñi iesu xpi.

Lū euāgelist̄. Lū oībus sc̄tis elect̄. Pro ini-
micis infidelibus et paganis.

P **R**O declaracione huius tabule est
sciendū: q̄ affectus illi excitat
exclamationē et cordis eleuationē. Et ad hoc
valēt ille dictiones. **D. Dñi Si.** et similes.
Ex^m de affectu timoris. **Si tu es tremēda ma-**
iestas: vbi timor me? **Dardētissime amotor**
qñ te diligā dulcedo mea. Illas xviii. clau-
sulas loca ī sinistra manu: ā quatuor digit̄ pol-
lice excepto ab itra et ab ex̄. Et sic ī p̄mo di-
gito habebis septē affectus q̄s excitare pote-
ris ī te: ad aptādo cui libet affectui vnū psal-
mū v̄ plures: vnū vsū v̄ plures: et cū polli-
ce p̄ vnū articulū illi digiti: vt illa p̄ctio v̄
īpressio digiti īpediat distractionem. Verbi
gr̄a. **Dñe dñs nr̄. et c.** psallēdo cogita īdigna-
tionē hūani generis ī p̄mo articulo īdicis. et
sic cōter. In alijs duobus digitis loca. xiiii.
diuinitates sc̄torū: et cōpme cū pollice articulos
singlos p̄ singlos psalmos. v̄bi gr̄a cū beata

Virgine maria psallēdo psalmū. Bñdicā dño
in oī tpe. Cū āgelis. Celi enarrant. In quo
digito locas hos p q̄b̄ vis orare: z in plona
illoz ac si ipsi hoc orarēt. psalle: vel dic p̄z n̄r
aut alias oratiōes: s̄bi gr̄a. Dic. De pfūdis
ac si aīe de purgatorio ad dñm clamarēt hec
v̄ba. Misere mei deus: ac si sancta mater
ecclesia h̄ p se z suis filiis exoraret. Et hec
locatio ac pūctio digitoz multū valet p attē
tione: qz si cor hoīs mltipliciter limitat ad ali
qd̄ determinatū. s. ad certū affectū: aut ad cer
tū choz sc̄toz: aut ad certū affectū ppassiuū
primoz: et nō erit euagatiōis tanta occasio.
Hūc modum om̄iū h̄nt Cartusien. qd̄ totū
psalteriū sibi p̄stituit ī manu. et sic corde //
nus attēti⁹ psallāt. articulos digitoz pcur //
redo q̄si ī instrumēto musico citharizarēt. Ex
illo tñ fundamēto: z p̄cipue ex diuina clemē
tia q̄ mltipliciter distribuit dona gratiaz: po //
terit hō multo plura p̄cipere z in manu sibi
p̄stituere. In vno digito pat n̄r. In alio illas
quīqz ptes. salutariōis āgelice. s. purissima
p̄fectissima. zc. Et sic poterit se etiā in la. re
Virginis feruēter exercere. In alio digito. vij
pctā mortalia. In alio. vij. dona spū s̄cti. In
oīb̄ decē p̄cepta. Et sic adiutorio manuū po

terit in manu plangere meditari psallere: z
deū et sanctos ei⁹ magnificare laudare z su
perexaltare: et hec de attentione sufficiunt

Ite pro hac via oratiua nota tres oratōes
breuissimas. Prima est. **D**artifex potētissi
me ne despicias opus tuū. zc. **D**mercator
prudētissime: ne sinas perire preciū merca
tionis tue. zc. **D**hospes clemētissime puri
fica salua dirige zserua domū tuā zhospiciū
tuū: qđ tibi in baptismo dedicasti. **I**te
circa primā viā nota triplicē itellectū dñice
orationis scz Pat n̄r. **I**n prima clausula
ponit defect⁹ noster ad correspondentiā vie
purgatiue. **I**Secunda gratitudo nostra q̄
cōgnosimus creatorē nostrū vt amatorē nu
tritorē. zc: per modū vie illuminatiue. **I**n
tercia affect⁹ noster ad correspondentiā vie
vnitiue vt patet in tabula sequenti.

P ater	N os populi	D amator ar
noster	sinete	dentissime

Quando te diligemus feruenter filiali
amore perfectissimo.

Q ui es in	N os vacui	D hospes sua
celis	et exules	uissime

Quando habitabis in hospicio cordis
nostri vt in celis.

Sacrificet Nos trena ti D sapor san-
nomen tuum bi pponetes cissime.

Quando nomen tuum dulcescet nobis
vt oia terena contenamur.

Adueniat re Nos er D rex precla-
gnum tuum rantes rissime.

Quando nos subijciemur tuo regimini: vt
no regnet in nobis concupiscentia.

fiat vo. t. si. Nos re D preceptor pru-
in. ce. z i tra belles denissime.

Quando pformabimur i oibz volutati tue
Panem nrz co. Nos me D nutritor: sus-
da nob hodie dici. ficietissime.

Quando transformabimur in te et ple-
na facietate faciamur.

Et di. n. d. n. Nos pecca D creditor
s. z. n. di. d. n. tores largissime

Quando suscipies nos pdigos filios re-
mittendo nobis omnem excessum.

Et ne nos Nos tem D custos dili-
idu. i. tep. ptati gentissime.

Quando tutabimur tua custodia vt no puale
at nobis amodo vllus aduersarius.

Sed libera Nos fra D liberato
nos amalo. giles fortissime

Quando liberabimur a fragilitate hu-
ius corporis: et ab omni discōuenienti per-
petua libertate.

p **Ro** declaratiōe

istius nota: q̄ cū dicit. Pater noster.
attende amorē: quē habet pater ad filium.
Talē et ampliorē habet deus ad nos. Quando
dicitis: qui es in celis. cogita deū inhabita-
torē bonarū mentū que celoz noīe intelligū-
tur. Quando dicitis. Sanctificetur nomen
tuū. Optamus vt diuinū nomen nobis sa-
piat et dulcescat plus q̄ terrena quia sanctū
dicitur id est sine terra. Cū dicitis Adueni-
at regnū tuū. Optamus non solū eternū re-
gnum. sed etiā vt hic nos regat: et vt sit rex
noster. Cū dicimus. fiat voluntas tua sicut
in celo et in terra. Optamus vt doceat nos
Juxta illud doce me facere voluntatē tuam
quia deus meus es tu. Cū dicimus. Panē
nostrū cotidianū: da nobis hodie. Opta-
mus vt sit nutritor noster: corporaliter et spi-
ritualiter. Juxta illud. Oculi omniū in te spe-
rant. et c. Cū dicimus. Dimitte nobis. et c.
Optamus q̄ vt pius creditor nobis relaxat
quod tenemur. Cū dicimus: Et ne nos. et c.

Optam⁹ vt custodiat nos. Cū dicim⁹. Sz
libera nos. Optam⁹ non solū de p̄sentī im//
pugnatiōe: sed etiā ab omni futura: et ab
omni qđ nouerit sibi displicere liberari.

¶ **E** via vnitiua ⁊

est qua quis bene purgat⁹ et illumi//
nat⁹: amoro se vnitur creatori suo exultando
de p̄fectionibz suis illi soli placere. Deside//
rans prompte et lete nūc ipsum magnificat
nūc laudat. nūc animatur. totus laquet amo
re eius. vt possit dicere illud canticoꝝ. **A**ia
mea liquefacta est vt dilect⁹ locut⁹ es michi.
zē. Et post pauca subdit qz amore languet.
Et psalmista. Quid enī michi est in celo: et
a te quid volui super terram. id est ego pure
amo te nō propter bona celoꝝ: aut propter
bona super terrā. Et hec via sepe superius
tacta est iua affectiua ⁊ suplatiua. In re enī
vnū sunt via affectiua et vnitiua: sed nomīa
habent diuersa. Unde per viā vnitiuā eleuat
quis mentē suā in deū: excludens oēs vani
tates proponens sibi illud vidi cuncta que
erant sub sole: ⁊ ecce vniuersa vanitas. fac
igitur sicut auis que volat sursum: et si oc//
currūt musce id est vanitates: nō cures sed

pertrans eas dicendo. Ad solem tendo: nolo
cor meum cum vanitatibus que in terra sunt
occupare. Et acquiritur hec via per recollec-
tionem intimam ab exterioribus ad interiora
ab ymnis ad summa a temporalibus ad eterna
unde sol ille de quo facta est metio. Ille est de
quo dicit. Tu solus sanctus. tu solus dominus. tu
solus altissimus es. Ad illam viam requiritur. ¶ Pri-
mo quod homo per virtuosam assuefactionem et
gratiam sit radicatus in virtutibus: quod nullam dele-
ctationem habeat in appetitu vane glorie in
cupiditate diuitiarum: in concupiscentia oculorum
et gula. ¶ Secundo requiritur eternum silentium:
ut non occupet se circa exteriora: quid audie-
rit vel viderit foris: nichil curando tanquam in
summo occurrissent. ¶ Tertio queritur amorosa
adhesio cum deo: ut omnia eius iudicia: omnia
facta omnes doctrinas cum reuerentia amplectatur
¶ Quarto quod nichil aliud querat: sed reputet
sibi illum dilectum sufficientissimum super-
excellente illum in corde suo diligat: super
omne quod potest videri: audiri vel cogitari:
immo super omne quod ymaginari potest: quia totus
amabilis totus desiderabilis. etc. ut scribitur patuit
in via beati Ber. ¶ Quinto quod sepe reducat
ad memoriam perfectiones dei et illis inti-

me congratuletur. Et quibus infinite sint perfectiones dei: tamen communiter tres occurrunt in quibus sic affectum excitet. **P**rimo congratulor tibi dilecte mi quod tu es potentissimus: non quod michi in hoc bene sit quasi commodum meum querens: sed quia illa est perfectio tua quod nullum times: nullius indiges. nemo te expugnare potest: nemo tibi potest resistere: nullus demon. nullus aduersarius et de hoc primo gaudemus. **S**ecundo congratulor tibi. quia tu es sapientissimus: illud est perfectionis tue: quia sic te nullus decipere potest: quia nichil te latet. **T**ertio congratulor tibi. quia tu es summe bonus: hoc est summe perfectionis: quia immutabiliter es bonus et ita bonus quod te melius excogitari non possit: imo nec digni nec nobili. **S**exto principaliter utile est incipientem habere aliqua verba per que exprimat desiderium suum affabiliter alloquendo dominum. de hoc Hugo de palma Cartusien. dat modum se eleuandi per viam virtutum: qui tactus est superius in oratione dominica. Potest enim homo prouocare affectum suum per illas dictiones. Quando: si: et consimiles. Unde dicit quod incipiens utatur talibus postquam autem gratia

Dei adiuvante exercitatus fuerit : tunc sine
omni cogitatione preuicacities in die mul-
tum amoroſe mentē ſuā in deū eleuare po-
teſt. Unde ex intentione ipſius poteſt colli-
gi talis eleuatio. **O** ſumma bonitas. **O** al-
tiſſima eternitas. **O** incōprehēſibilis ſa-
pientie profunditas. **O** pater piſſime quā-
do te diligā: quando brachijs amoris te con-
ſtringā quando tuis beneficijs tue miſeri-
cordie quā mecum facis vices impendā. Quā-
do tremende maiestati tue timorē impendā.
Quando ſpeculum tue virtuoſe vite ſcilicet
humilitatis: paupertatis: patientie. obedi-
entie. caritatis ⁊ ſic de alijs debitis veſtigijs
proſequar. Quando feſta tua ⁊ ſanctorum tuorum
ſcilicet natiuitatis. reſurrectionis. aſcendi-
onis. ⁊c. debita veneratione congratulabor
Si tu es tremenda maiestas vbi timor me?
Si tu es amantiffimus pater meus vbi a-
mor meus. **Si** tu es dñs et mercator meus.
vbi eſt ſeruitiū meū. **Si** tu es inhabitator
⁊ hoſpes meus: vbi eſt mundicia digna tanto
hoſpiti. **Si** tu es vita ſanctorum. decor ange-
lorum vbi eſt cōgratulatione mea. Et ſic diu exer-
citus ſicut pro edificio pontis apponuntur
quandoq; ſuſtentacula: poſtea ponſ ſtat ſine

illis. Sic postea spūs sanctus eleuabit cor
hoīs sine illis: vt semp tēdat sursum aut fre
quēter. Juxta illud cāticorū: Trahe me post
te in. o. vn. t. currem⁹ ⁊ sic habet aliqd de via
vnitua. Tamē hec via et sciētia nō discitur
ex libris: sed de sursum est. ⁊ cui vult parti//
cipat ea pat luminū his qdē clari⁹ hīs vero
obscurus. Pro ista via sicut dictū est valet
intima cōgratulatio pfectionū dei vt homo
in ymnis ⁊ cāticis iubilet in corde canendo
et ptractet laudes dei de hīs pfectionibus
siue laudibus ponit tabula infra scripta. Et
semp pmitit clausula. Cōgratuloz tibi pat
celestis: quia tu es. ¶ Autor essendi: hoc est
alpha ⁊ o. principiū ⁊ origo oīm. Unde de te
sic scribit qdā metrista. Hui⁹ in arbitrio pē
dent mortalia queq; Qui sol⁹ cūctis ptulit
esse suū. Qui facit ⁊ reficit. Creat atq; crea
ta gubernat. Cui⁹ idē posse qd velle nec mi//
nus habet. Congratuloz igit tibi in pfectio
ne tua essendi: qz tuū esse ē pfectissimū. Pri
mo qz nō potes cogitari nō esse: qz si tu non
esses nichil esset. Secundo qz a nullo alio
habes esse. Tertio qz omne qd est, a te ha//
bet esse. ¶ Bonitas sūma. Primo qz nulla
res est bonitatis sue tā diffusiua sicut tu: sed

bonum quāto cōmuni⁹ de te tanto melius.
Secūdo nulla res est tam cito placabilis si-
cut tu. Tertio nulla res est tam desidera-
bilis delectabilis et amabilis sicut tu. ¶ **C**ausa
vniuersalissima. Illa causa quam philosophi
sic ex naturali ratione cōuincebant esse. Si
nō est p̄cessus ī infinitū in causis sibi essen-
tialit̄ subordinatis: prima causa est: sed nō
est p̄cessus talis in causis essentialit̄ subor-
dinatis: igit̄ prima causa est. Tu es ille p̄-
ceps de quo. Aristoteles in fine duodecimi
metha. cōcludēs librū suū sic dicit. Mala
est pluralitas principū: vn⁹ ergo princeps.
¶ **D**ec⁹ vniuersi: qui cūcta decorasti. Tu es
cuius pulcritudinem sol et luna mirantur.
Tu es in quē desiderant angeli prospicere.
A te habēt decus pulcritudinis. sidera. rose
lilia. et c. Et a te aues habent decus suauis
melodie. phylomene. alaude et c. et omniū auū
genera et omnia organa. A te habent decus
seporis. mel. vinū et om̄ia pigmetariorū genera
A te decoratum est celum sideribus: aer vo-
lucris. terra animalibus. aqua piscibus. et c.
¶ **E**ternus sustentator omniū: a quacunq;
enim re tuam subtraheres sustentationem v̄l
conseruationem: illico rueret in nichilum.

Fons sapientie a quo manant omnes the-
zauri sapientie et scientie: tu es eterna sapien-
tia attingens a fine usque ad finem fortiter: di-
sponens omnia suaviter. Qui celorum continens
thronum et abyssos intueris: montes poteris
in statera: terram palma percludis: et posuisti le-
gem aquis ne transcedant fines suos. **G**loria
mundi. Te enim adorant angeli: laudant ar-
ch angeli tibi summo. Te iure laudat omnis crea-
tura spes nostra: salus nostra. honor noster:
gloria nostra: finis et expectatio nostra. **A**bundantissimum
tua est terra et plenitudo eius
orbis terrarum: et universi qui habitant in eo.
Gloria et divitie in domo tua. **S**i honoratur:
et dives dicitur qui habet aurum: quantum ho-
norari deberes qui fecisti aurum et gemas et omnia
que sunt in universo. **I**ncognoscibilis
tu es: de te enim dicitur. **M**agnus dominus et lau-
dabilis nimis: et magnitudinis eius non est
finis. **T**ante enim es excellentie: quod tuam altissi-
mam excellentiam nemo potest capere ad plenum:
nec homo nec angelus: imo nulla creatura:
quia omnis est finita: tu vero infinitus es: sed
infiniti ad finitum nulla est proportio. **R**ati-
tas tu es. et qui in te manet: manet in cari-
tate et tu in eo. **S**icut natura ignis est ardere

icēdere: clarefacere: sic p̄petas tue caritat̄ ē
creare: te largissime diffūdere. Inflāmare ad
amorē. accēdere. saluare. redimere. custodire
liberare: illuminare: vnde ⁊ tibi dicitur. De⁹
cui propriū est misereri. ¶ Loco incircūscri
ptibilis ⁊ tamen vbiq̄ es. Si ascendero in
celū tu illic es: de te dicit Ber. Deus vbiq̄
regnat: vbiq̄ imperat: vbiq̄ maiestas eius
oīa implet. Nā in inferno exerces actū iustī
cie tue sed dicere hoc fieri in absentia tua:
perfidia est. Sic etiā es in tēpore incōmen
surabilis. Res enī que ab eterno fuit: atq̄
ante omne tēpus fuit. Quomodo ergo cō//
mensuratur tēpore quod fuit quādo nō fuit
tēpus. ¶ Merces sanctorū iubilus āgeloz
speculū omniū electoz. ¶ Norma. i. regula
⁊ exēplar omniū. Res enī de quanto tibi pro
pinquior tanto nobilior. Aliqua habent esse
tecum: aliqua esse ⁊ viuere: ⁊ sunt nobiliora
prioribus. aliqua viuere esse ⁊ discernere. ⁊
sunt secūdū naturam nobiliora prioribus:
aliqua vltra hec habent purū esse ⁊ virtuosū
⁊ sunt tibi plus ceteris propinqua. Per sin
cerissimā enī tuā bonitatē est in te oīs exē//
plaritas virtuositas ⁊ comunicabilitas.
¶ Ordo siue ordinator vniuersoz qui si n//

gula locas secundū suū statū aut sua meri-
ta sursū aut deorsū: sicut prudens pictor
ponit colores: hic rubeū hic nigrū vt deco-
ret op^o suū. ¶ Perfectissim^o sine omni defe-
ctu: q̄ nullius indiges: tibi ipsi es sufficiens
q̄ melius aut digni^o aut nobili^o aut p̄fecti^o
nec est nec excogitari potest quicq̄d est lau-
dabile ⁊ p̄fectionis in creatura in positivo.
hoc est in te in suplativo. ¶ Quietissim^o: vt
dicit Boetius. O q̄ perpetua mūdū ratioe
gubernas. Terrarū celiq̄ fator. Qui tēpus
ab euo ire iubes stabiliq̄ manēs das cūcta
moueri Principiū rector: dux semita fmin^o
idē. Tu requies trāquilla p̄s te cernere sig-
nis. Es etiā immobilis ⁊ inmutabilis q̄ vbiq̄
es vt patuit ex p̄missis. Res autē dicitur mo-
ueri: que tendit ad locū quo prius non fuit:
Immobilis autē que vbiq̄ est nō habet quo
tēdat. ¶ Recreator oīm qui dixisti. Venite
ad me oēs q̄ laboratis. Alia enī que est in te
radicata in centro suo: ⁊ recreata ⁊ quietata
est que vero in te nō est mult^o vanis fantasma-
tibus fatigat. Sufficiētissim^o qui te habet
totū habet: qui te nō habet mēdic^o est ⁊ paup
q̄ q̄cqd̄ preter te est: nō reficit: et si reficit
nō sufficit. ⁊ si ad tēpus sufficit: nō tamē per

petue satiat: quādo adhuc āpli⁹ quera⁹: qui
autē te habet satiat⁹ est: finē suū habet: non
habet ultra qđ q̄rat qz tu es sup omne visi
bile: audibile. odorabile. gustabile. tāgibile
sensibile. ¶ Itē adhuc altior es sup omne
figurabile: nūerabile circūscriptible. ¶ Itē
altissim⁹ es sup omne demōstrabile. diffini
bile. opinabile. iuestigabile. estimabile. yma
ginabile. q̄ tot⁹ es amabilis. maxime lauda
bilis z sūme desiderabilis. ¶ Thezaur⁹ fide
lis vbi enī thezaurus nostet ibi z cor nostrū
Quicquid enim nobis auferat: si tu in nobis
permāleris: sufficit nobis. Tu es illud vnū
quod dixisti Marthe esse necessariū. In te
summa ꝑplacentia nostra. Et si nos horreat
totus mūdus: si tu nos approbas sufficit no
bis. Desideriū nostrū tu es. Utinā tu pla
ceres toti mūdo: z totus mūdus faceret be
neplacitū tuū pro illo deberemus mori zelo
caritatis. ¶ Vita qua habent viuere oīa
In quo nos mouemur z sumus. De te enim
dicit. Ex ipso z per ipsum: z in ipso sunt oīa
tibi honor z gloria per infinita secula secu
lorum. ¶ Xp̄istus intelligitur vinctus. Tu
similiter es talis vinctio et salsa: que appo
sit a vnicuiq; rei mundi facit ipsam sapidam

In electis enim es sapor gratie: in dānatis es
sapor iusticie: et vindex iniquitatum. Tu es
creator: tu es gubernator: tu es redēptor: iu-
stificator. retributor. et glificator. etc. Hīs
pfectionibus congratulando aīa mea lique-
facta est. Et quid agā: nisi in pace in idipsū
dormiā et requiescā. et dicā. Nolite suscitare
dilectā donec ipsa velit. In laudes tuas pro-
rumpā. Et si digne laudare te nequeā: de te
tamen nō sileā cū solū de te gaudeā. Tu enī
es dulcis sapor: Iste qui te gustat. Jesu xpē
tuo victus a sapore mori posset pro amore.
Te solū amans vnice dilecte mi pulcherri-
me: vbi queso vis cōmorare: vbi vis vt que-
raris: qui sapis et dulcescis. O dulcis ho-
spes aīe esto hospes. sineq; tibi tecū sine fine.

De via exultati:

ua que ascribitur beato Grego. qui
pertractat et meditatatur gaudia celoꝝ unde in
quadā omelia sic scribit. Que lingua potest
dicere: aut quis intellectus potest capere:
illa superne ciuitatis q̄ta sint gaudia ange-
loꝝ choris interesse. etc. Vocatur autē hec
via exultatiua vel congratulatiua qz per eā
homo congratulā: glorie dei et sanctorū: et p

eā homomeditatur gaudia que sunt in celo
quibus meditatīs leuīus portat omne quod
grauat in hoc mūdo. Unde Grego. Minuit
pondus laborū spes premioꝝ. Sciendum
q̄ volens mentē suā per hanc viā eleuare ad
congratulandū sup̄nis ciuibus. Primo vi
deat quomodo inter se distincti sunt seculū
dū diuersa eoz merita: quod haberi poterit
ex aliquali eoz similitudine regni celestis ⁊
regni terrestri: vnde sicut in regno terrestri
sunt diuersi status hominū: sic poterit me
ditari de regno celesti. Et sicut veniens ad
palaciū regis terreni saluaret oēs secundū
ordinē: et congratularetur honori eoz. Sic
et tu ascende mentaliter regnū sūmi regis
⁊ saluta. lauda. et congratulare honori ⁊ glo
rie omniū. De hoc ponitur talis tabula simi
litudinis. In palatio regis terreni sunt pri
mo. Rex in celesti curia est rex regum deus
In hoc ordine saluta quēlibet secundū statū
et dic. Salue rex regū: saluator et guberna
tor omniū: congratulor maiestati tue. pleni
sunt celī ⁊ terra. Tu prefulges in regno tuo
sicut sol inter sydera. Secundo vbi est re
gina Maria. Salue et gaude regina celoꝝ
mater regis āgelorum tu carissima: pulcher

rima. purissima. piissima. dñs. post hanc secre-
tarij et nuntij: et sunt angeli assistentes et nu-
cij. Saluete et gaudete spiritus innocentissi-
mi: qui nunquam a beneplacito vestri creatoris
deuistis. Post hos principes et comites et
senes sunt ibi et sunt patriarche. Gaudete
et saluete. quia ex genere vestro natus est sal-
uator mundi. Post hos consiliarij et sunt pro-
phete. Saluete et gaudete: quia vobis inspi-
rata sunt consilia secretorum dei: et impleta sunt
qui fideliter prophetastis. **U**terque fideliter
assistentes in exilio sunt: et sunt apoli. Sal-
uete et gaudete: qui fideliter permansistis
cum rege celorum in exilio mundi: qui vobiscum esu-
ravit. comedit. dormiuit. et pedes lauit. Ca-
cellarij: et sunt euangeliste. Saluete et gau-
dete notarij regis altissimi: qui vitam et gesta
regis fideliter euangelizastis et scripsistis. Mi-
lites et sunt martires. Saluete et gaudete
vos constantissimi milites: qui pro honore
regis sanguinem tuum fudistis. Thezaurarij: et
sunt professores et doctores. Saluete et gau-
dete qui talenta vobis tradita et thesaurum
cum multiplici lucro representastis quorum do-
ctrina fulget sancta ecclesia ut sol et luna.
Uigiles et sunt monachi et heremite. Sal

uete et gaudete: qui alijs dormiētibus cō//
tra inimicos regis vestri orando et psallēdo
vigilastis. Virgines. Saluete et gaudete:
que sponfos mortales et regnum mundi cō
tempstis propter amorem spōsi celestis: ad
cuius thalamum iam cum lampadibus in//
trastis. Vidue. O dispensatrices. Salue//
te et gaudete: qui opera misericordie christo
in pauperibus fideliter dispensastis. Com//
munis populus aut vulgus et est turba oīm
electoz. Saluete et gaudete oēs simul electi
q̄ diuersis merit̄ et virtutibz regnū ītroistis
Lō gratulamur vobis oībz. Orate pro nob.
Ute pro āpliori eleuatiōe mētis ad illa fu
tura gaudia: videat̄ et gaudijs celoz hec ta
bula. **A**motio oīs diuīsitat̄: ibi nō erit fa
mes. sitis. frīg⁹. nec est⁹. **B**tissima p̄sen//
tia oīs bonitat̄. **C**ōsortiū āgloz dulcissi//
me amenitat̄. **D**otes corpis sūma agili//
tas: s̄brilitas. īpassibilitas: claritas. **E**x//
cellētissima dona aīe. cognitio. p̄hēsio. dile
ctio. sūme maiestat̄. **F**ruitio spec̄li īeffabi//
lis iocūditat̄. **G**audēbit q̄libet de bōis me
rit̄ singuloz. **H**onorabit̄ q̄libet sic fili⁹ re
gis celoz. **I**uēt⁹ sine senio. **K**aritas si
ne odio **L**ux iocūdiſsima sine obscuritate

Maxima vocū inbilatio cū perpetua se-
curitate. **N**oticia oīm sanctorū sine dubie-
tate. **O**rdo meritorū delectabilis cū mul-
tiplici varietate. **P**ax ineffabilis sine ti-
more inimici. **Q**uāta ibi sint gaudia: nec
potest dici nec scribi: nec ymaginari. **R**e-
quies sine tedio tot milium annorū. **S**acietas
omniū spiritaliū desideriorū. **T**risticia
ibi nō erit neq; luctus neq; clamor: sed nec
vll⁹ dolor. **V**alidissima potestas: ppetua
securitas ⁊ sanitas ⁊ in timus amor. **X**p̄s
ibi sponsus pater ⁊ frater rex donum: et fi-
nalissimus amor.

P **Q**uāquam omēs
vie taliter qualiter christo adiuvāte sunt ex-
pedite: pro conclusione videantur aliquę do-
ctrine seruande circa premissa que vt clau-
sulatī pateant aut vt facilius cordi retineri:
possint ponantur secundū ordinē alphabeti
⁊ ante initiū cuiuslibet clausule premittere:
Abstractione volens feruenter medita-
ri: debet se abstrahere ab appetitu bonorū:
⁊ cupiscētiarū ⁊ diuitiarū: qz hec fantasmata
distrahunt meditantē. **B**ona vita. Debet
enī fructuose viuere: quia in malū olā animā

nō introibit spīritus sapientie: nec spīritus
meditationis. ¶ Constanti fiducia ad dilec-
tū z nō faciliter desistat ab amore dilecti
propter incursum tēptationū. Nitiē enī dia-
bolus īpedire meditantē p̄ diuersa. Tu autē
dic. Ego confido in eum qui ait. fili prepara
cor tuū michi. Qui nō vult mortē pctōz qui
pctōres vult saluos facere. Nichil ḡ durū
vel turbulentū de dilecto meditare: sed dic
illud Job. Etiā si occiderit me sperabo in eū.
¶ Dispositione corporali. Cū solus es po-
teris vti diuersis cerimonijs in dispositiōe
mēbroz. nūc eleuando manū. vt Aaron: nūc
genua flectēdo vt Salomon. nūc te proster-
nere vt xp̄s in mōte oliueti: nunc sedere vt
maria magdalena ad pedes dñi nostri iesu
xp̄i: nūc brachia in modū crucis extendere
vt xp̄s in cruce: nūc oculos in terrā defle-
cte vt publicanus: nūc in altū leuare vt apo-
stoli in ascensione dñi: z sic poterit illa diuer-
sitas exteriorū diuersificare affectū interiorū
res: inq̄tū tamē nō sis singularis: sed incli-
na cū inclinatibus. exhibendo reuerentiam
filialē dño vt patri flecte cū flectētibus: exhi-
bendo reuerentiā quā exhiberet seruus dño
prosterne te cū prosternētibus: recognoscendo

in hoc tuū iudicē. ⁊ te in puluerē redigendū.
Ite valet de congruo tēpus nocturnū: et
locus solitudinis: in his tamē quilibet ha-
būdat in sensū suo. **E**xercitatione diuer-
sor et diuersifices actus tuos. Juxta illud
Nūc lege nunc ora nūc cum feruore labora.
Sic erit ora breuis et labor ille leuis. Si
enī velles cōtinue vni actui insistere minus
proficeres ⁊ cito te destrueres. **F**ine me-
ditationis. finis meditationis nō propter
cōmodū tuū non propter euadere penas aut
spe lucrī aut premij celestis aut propter dul-
cedinē meditationis qz ille esset amor mer-
cennarius: sed meditare puro filiali amore:
vt cor tuū prepares habitaculū deo vt des
locū gratie: vt facias beneplacitū ei⁹ cuius
delicie sunt esse cū filijs hoīm qui delectat
in salute nostra. **I**te qz ad hūc finē creata
est aīa rationalis vt creatori suo dulcissimo
cordialiter ⁊ amoroſe vniat: hic invita p me-
ditationē: ⁊ in futuro per perpetuā fruitionē
Et breuif debes in hoc q̄rere gloriā dei: po-
ſtea honorē ſanctorū: vtilitatē eccleſie. ſalu-
tē tuā: ordinādo tamē oīa in gloriā dei. Juxta
illud apoſtoli. Siue comedim⁹ ſiue bibam⁹
Gratitudine gratie ſi aliquod bonū in te

sentis: gratiss age: noli supbire: nō est volē/
tis neq; currentis: sed miserentis dei. noli
p̄sumere: gratia enī meditationis datur bo/
nis et malis. ¶ Habūdātia pūctorū. Debes
enī scdm̄ intentionē cancellarū parisiē di/
uersa habere puncta: per que te amoroſe in/
flāmare possis cū incipis: de hoc vidē supi⁹
¶ Intimitate debes in te cōcipere semper
quocūq; vadis: q̄si p̄ oculis tuis haberes
dilectū tuū: nūc crucifixū: nūc fugientē in
egyptū. zc. z intimis iubilationib; ad eum
ab intra laudās: dulciter z affabiliter loqui
necessitates p̄ponere: auxiliā petere. ¶ Ka/
ritatis accēſione: qualē tibi vis esse deum si
benignū: talē te exhibe p̄mo tuo: nullū cō
tēne: sic eris amicus dei. Ille enī nullū hor/
ruit: nullū cōtēpsit: sed amicos idē est velle z
nolle. ¶ Vel sic. Quia faciliū infri gidamur. in
digem⁹ accēſione caritatis. feruore: per ge/
mitū oratiōis. Igne pacis xpi per passionē
xpi: z per desideria adherēdi. vt supra. Quāq;
dote diligā. zc. ¶ Labore oportet te appo/
nere laborē. Et merito. Omnibus in factis
grauis est inceptio prima: postea tamē alle/
uiatur onus. Vidēs quātos labores sustinēt
agricole pro fructu terre: mercatores p̄trāh

seunt mare: multis se ingerunt periculis: milites vulnera belli sustinent pro transitibus: et tu sine labore esse non debes. ¶ Moderatione operum: per discretionem. Ne quid nimis: ne nimis volens eradere vas ipsum frangatur. Tene medium. Non sis nimis remissus nec nimis inquietus. ¶ Omnia adde modum. Modus est pulcherrima virtus. ¶ Naturali commixtione. Attende quid nature tue congruat. Quibusdam enim preest multum insistere orationi quibusdam meditari. Alij facilius trahuntur iudicio rationis: alij compassione: alij beneficiorum consideratione. Alij sunt utiliores ad vitam activam. alij ad contemplativam. Sic de cibo et potu: debes naturam tue complexionis attendere: et de utroque moderate sumere. Unum enim est medium quod alteri non sufficit: sed attende ne cor grauetur crapula. ¶ Ordine: ut incipias a via purgativa: ut prius abluaris et mundaris antequam per viam unitivam te dilecto persequaris. Non enim decet lutosum et sordidum antequam lotus sit ad osculum regis preperere. Non eas primo intecto antequam discas ire in terra. ¶ Proprietudine ut in vita tua habeas in refectio- ne in sono. et cetera. ut semper propertus sis ad elevandum cor tuum et verificet in te illud. Sursum

34
corda habemus ad dñm vt prompte dicere
possis. Deus de⁹ meus ad te de luce vigilo.
Sis igitur discret⁹ vigilādo: ⁊ prōptus. ⁊
semp bonivolūtatis. ¶ Quiete vt quicquid
distractiōē tibi ingerit. fugias. in pace in
idipsum requiescēs nisi ex officio aut obediē
tia aut obligatione tenearis insistere occu/
pationi. fuge tamē iudicia ⁊ suspitiōes. qz
multū inquietāt cor. Et si erumpūt cogita/
tiones suspiciādī relinque eas nō determi/
nādo sentētiā sed dic. Qui nos iudicat dñs
est: dubia interpretare in meliorē partē. Et si
alter ceciderit cōpatere ei ⁊ dic. Si hec tē/
ptatio me iuenisset. forte profundius me de
iecisset. Recollectiōe. Sepe te recollige ab
ymis ad sūma: a tēporalib⁹ ad eterna: a b ex/
terioribus ad intima: a vanis ad duratura.
Noli videre vanitates: noli audire fabulas
Dic vidi cūcta que erant sub sole: ⁊ ecce vni
uersa vanitas: solus dilectus meus bonus:
solus amabilis: candidus ⁊ rubicundus mi
chi sufficientissimus. Sic enim facit puer
qui non vult aliquid reputari aut melior esse
patre suo. ¶ Seruitio sanctorum: habes
aliquos speciales sanctos quibus cotidia/
na impendas seruitia: ⁊ semper astent in cō

spectu dei pro te intercedendo: vt beatam
virginem: angelum tuum: apostolum. marti-
rem. virginem. aut confessorem: aut plures
qui orent pro te. ¶ Totali subiectiōe vt to-
tum te subicias voluntati dei vt dicas ei.
Pie iesu sicut tu scis & vis ita mecum age.
Et si gratiam meditationis tibi dederit: cū
timore suscipe. si non dederit cum patientia
sustine. Quicquid tecum egerit sis conten-
tus sine murmuratione: ita esto quasi vnus
spiritus cum eo. vt nichil te putes scire nisi
Iesum christum et hunc crucifixum. Ulte-
riori tendentia. pro quiete contemplatiōis.
Si enim religiosus es: vt dicit cancellari⁹
parisiē. teneris tendere ad quietem con-
templationis: etiam si vix in fine vite tue cō-
prehenderes. quia hoc exigit status tuus.
Ad militem spectat miseros defendere. Ad
rusticum laborare. Ad religiosum contem-
plationi insistere. &c. Unde dicit Bonauē-
tura: vbi dimittitis vna die ibi altera in-
cipe: vt facias sicut volens ascendere mon-
tem altum: cum quiescere vult nō semper re-
uertitur ad pristinum locum: sed in eodem
loco sedet et quiescit: et ibidem incipit post
quietem. Nos autem ideo non proficimus

in contemplatione: quia quod hodie cū diffi-
cultate et gratis dei acquirimus cras in ge-
rendo nos leuitatibus: aut fabulis. aut vo-
luptatibus perdimus. et sic de ascensu mō-
tis ad gallem prolabimur: et non continua-
mus. ¶ Christo vt nichil preponas ei ipsū
te precans. vt sit adiutor tuus. protector. di-
rector. et finis. Amen.

Explicite alphabe:

tum diuini amoris. de eleuatione mentis in
deum venerabilis magistri Johānis Berson
Cancellarij Parisien. Impressum parisi.

Per. Georgium Mittelbus Anno
domini. M. LXX. XLij. xvij. die

Aprilis. *tuzcuq zomano pōntie*

*corintho raze nobilissima et
holos raze ruanes macedonia
arqz oeg peleponesuz aim siba
sing. vicg ptea: az rose opida
tolate i cedode popubati: bt
mox i uaha bellu paffezang hie
tibi ota cu su mo ga noz metuoc
Jeter meto mēciauna*

pōtēx romanū turq
quod greciā oēs ferro igneque vastabe
ris nō tō crudelitate hoc re tuā:
q̄z tot vrbū dī re p̄cione vlcicipa
ramq. neqz eīz victoz hostibz q̄
nocere potezāz: q̄ tūc etiā t̄ma
mone scelerē ocubidine mīq̄z pe
percipi. nec ei p̄māq̄z eē poter
apud homines. cū neglecta re
ligione deq̄ i cōtētur nō tō
mē vero n̄t̄z arbellū t̄y t̄ha
metruing. facile ēz scelerata
hoīz arma cōtēnit: q̄ dei mi
mine ac p̄sidio vntq̄ est:

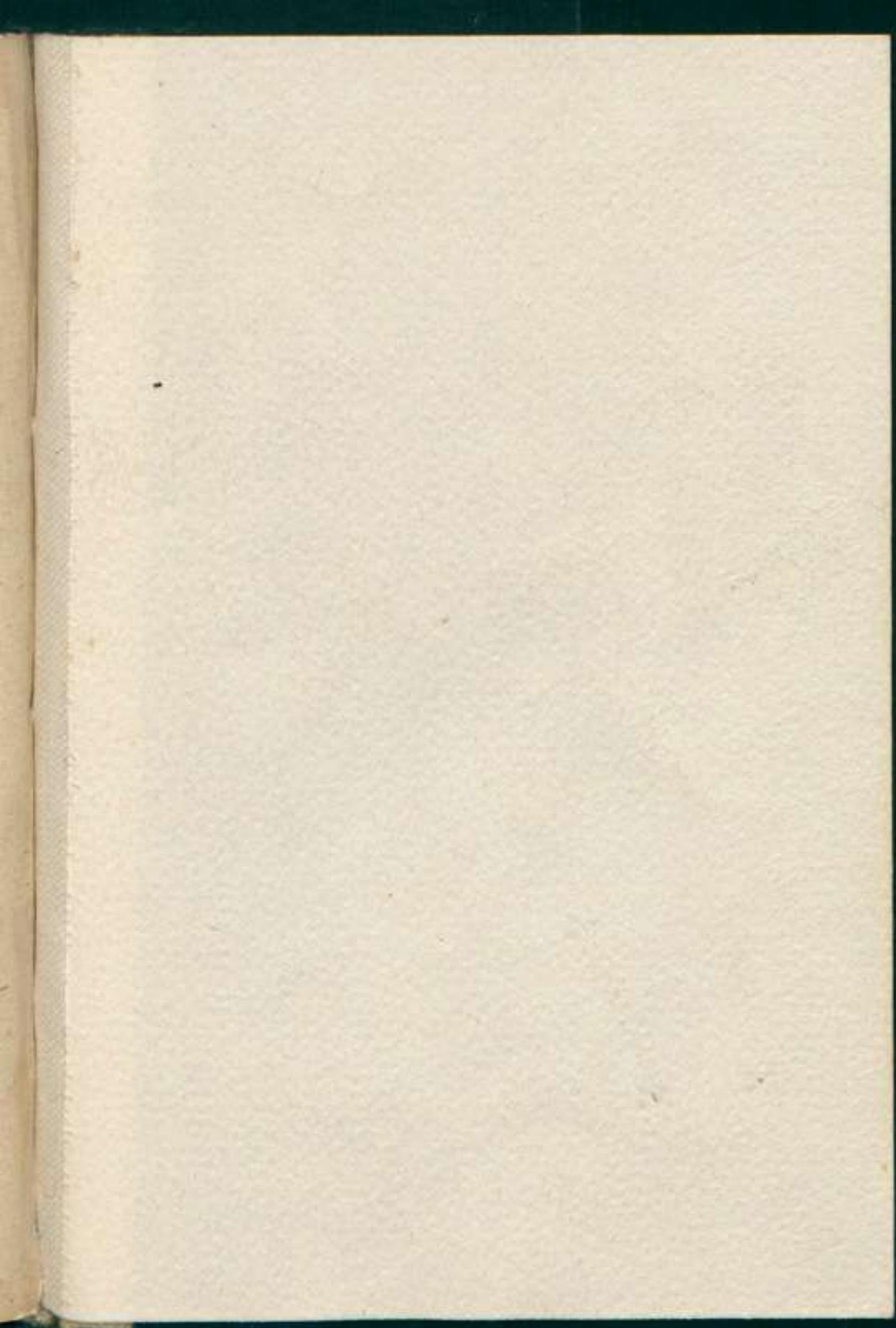
hinc pōtēx romanū

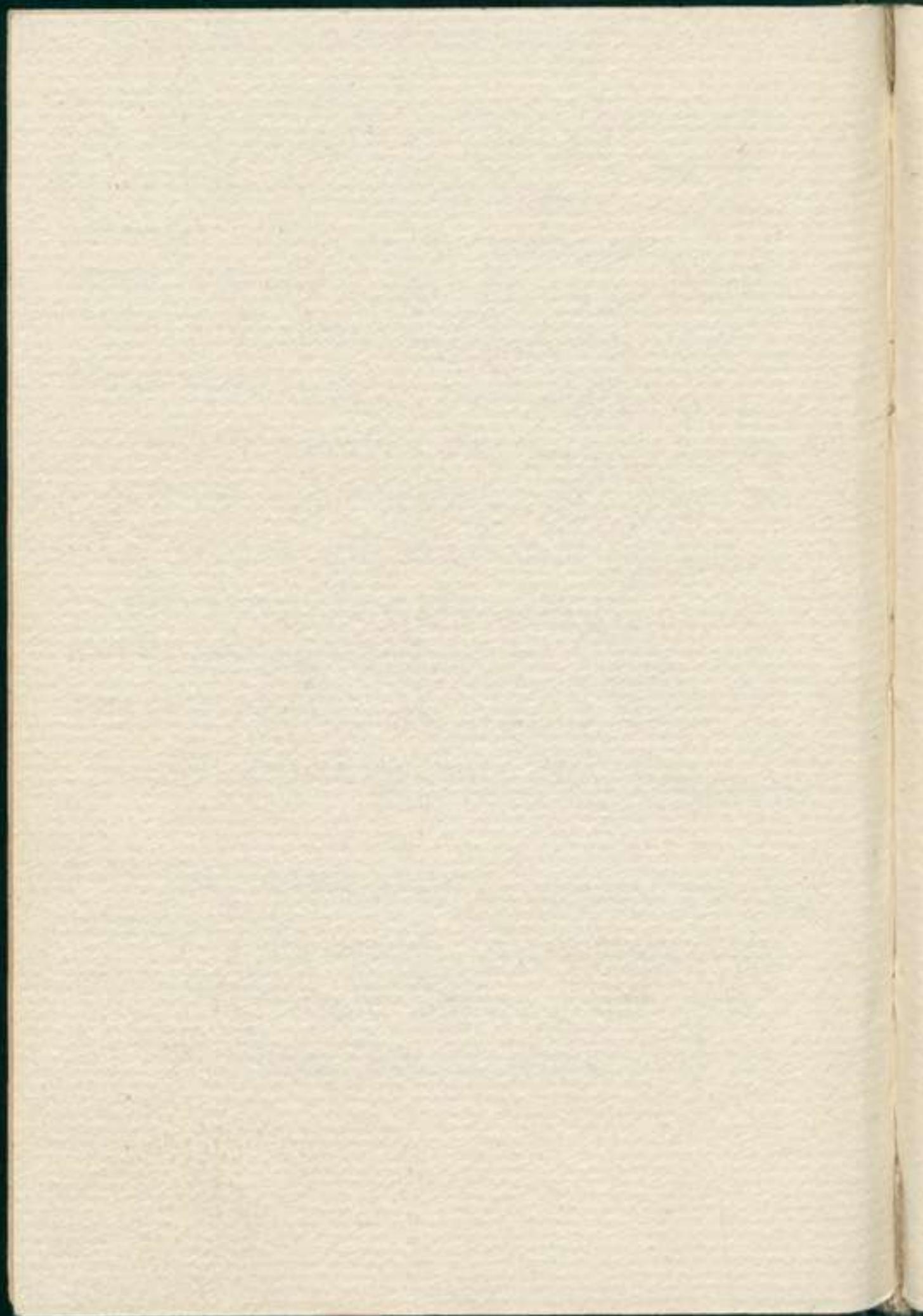
frustra perdesi mortales
nobiscū agit: q̄ nec te cū de
pretare: nec religione nec
iusticia s̄t̄ p̄cino cōtēding

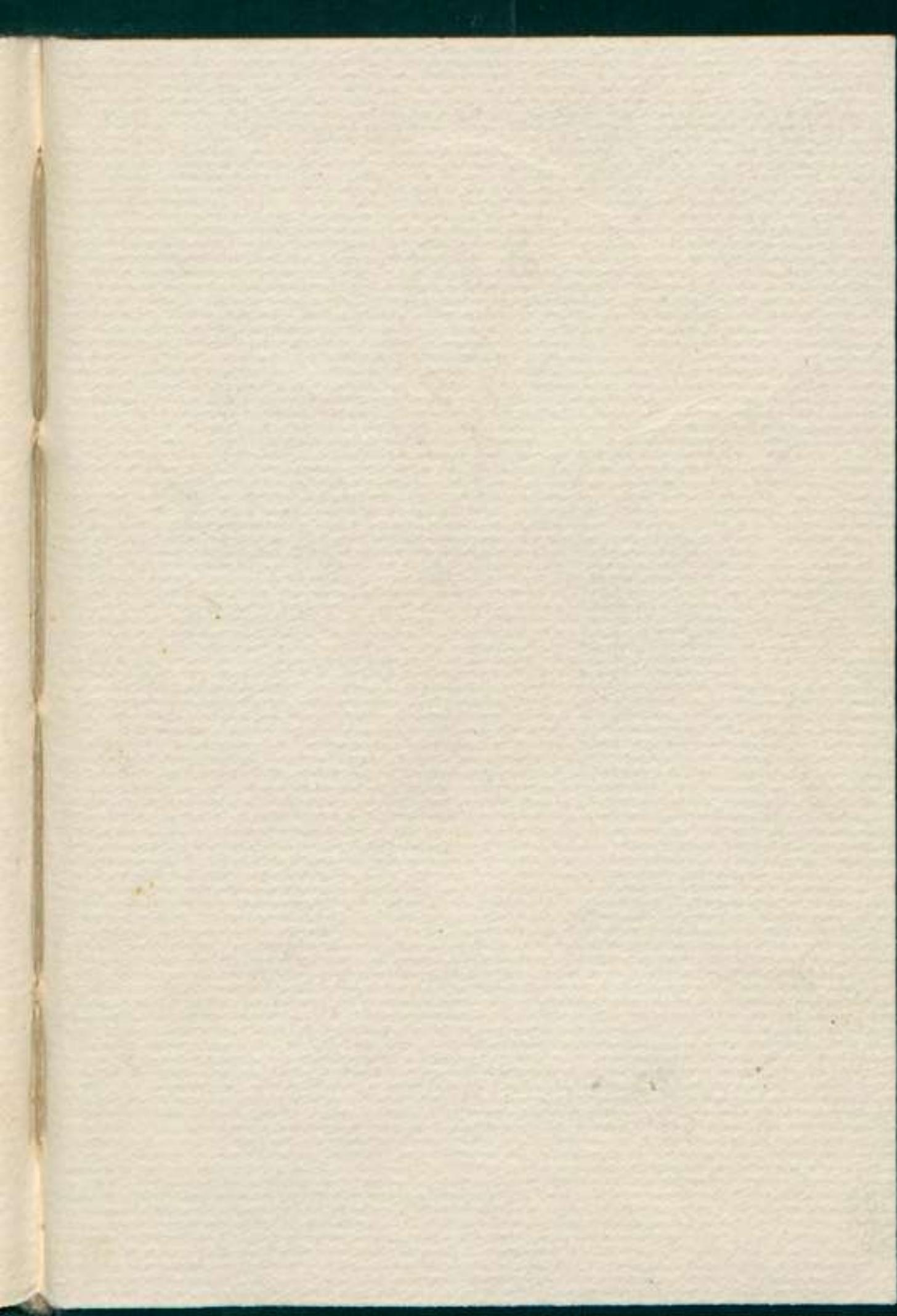
120

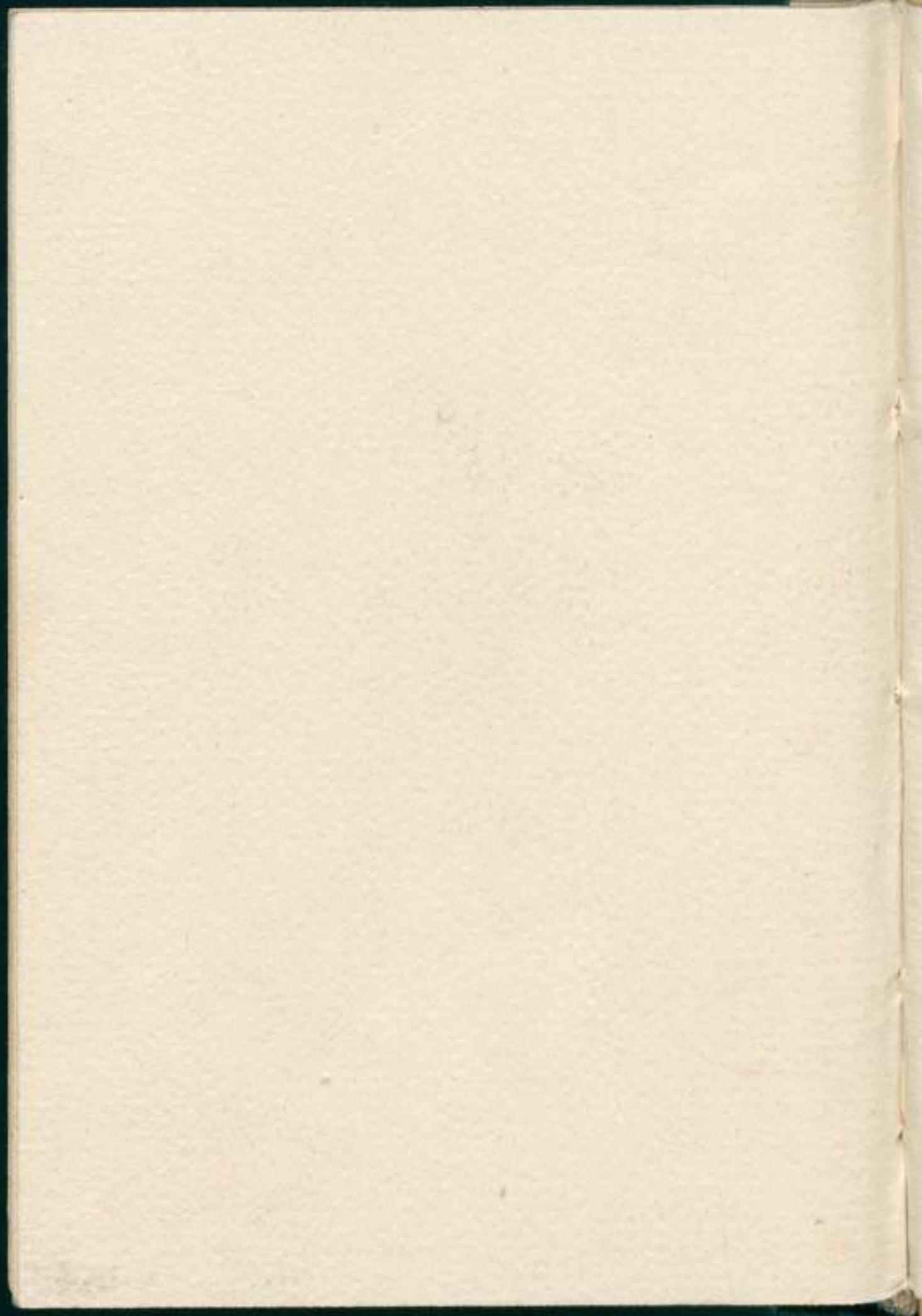
R. 44903

Inc. 43-120

J

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001959041

L

BIBLIOTECA CENTRAL

R. 44903

Inc. 43-12^e

